

ს ა ქ ა რ თ ვ ე ლ ო
ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანო
ხობის მუნიციპალიტეტის საკრებულო

დადგენილება №109

ქ. ხობი

2008 წლის 25 დეკემბერი

**ხობის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს დებულების (რეგლამენტის)
დამტკიცების შესახებ**

„ადგილობრივი თვითმმართველობის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონისა და „ნორმატიული აქტების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ხობის მუნიციპალიტეტის საკრებულო ადგენს:

1. დამტკიცდეს ხობის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თანდართული დებულება.
2. ძალადაკარგულად გამოცხადდეს ხობის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2006 წლის 13 ნოემბრის №1 დადგენილება „ხობის მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლობითი ორგანოს – საკრებულოს დებულების დამტკიცების შესახებ“.
3. დადგენილება ძალაში შევიდეს გამოქვეყნებისთანავე.

საკრებულოს თავმჯდომარე:

/მ. ჭოხონელიძე/

ხოზის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს დებულება (რეგლამენტი)

ეს დებულება (რეგლამენტი), „ადგილობრივი თვითმმართველობის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის შესაბამისად განსაზღვრავს ხოზის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს უფლებამოსილებას, სტრუქტურას, მისი სტრუქტურული ერთეულებისა და თანამდებობის პირთა უფლება-მოვალეობებს, მუშაობის ორგანიზაციისა და საქმიანობის წესს.

თავი I. ზოგადი დებულებები

მუხლი 1. საკრებულო

1. ხოზის მუნიციპალიტეტის საკრებულო (შემდგომში – „საკრებულო“) არის ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლობითი ორგანო, რომელიც „ადგილობრივი თვითმმართველობის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონითა და ამ დებულებით (რეგლამენტით) დადგენილი უფლებამოსილების შესაბამისად განსაზღვრავს ხოზის მუნიციპალიტეტის (შემდგომში – „მუნიციპალიტეტი“) განვითარების ძირითად მიმართულებებს, აკონტროლებს ადგილობრივი თვითმმართველობის აღმასრულებელი ორგანოს და თანამდებობის პირთა საქმიანობას, უზრუნველყოფს გადაწყვეტილებების მიღებას ადგილობრივი მნიშვნელობის საკითხებზე.

2. საკრებულო შედგება საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს საარჩევნო კოდექსის“ შესაბამისად პირდაპირი, საყოველთაო, თანასწორი საარჩევნო უფლების საფუძველზე ფარული კენჭისყრით, 4 წლის ვადით არჩეული 31 წევრისგან.

მუხლი 2. საკრებულოს ადგილსამყოფელი

1. საკრებულოს ადგილსამყოფელია ქ. ხოზი ცოტნე დადიანის ქ. №189.

2. საკრებულოს ადგილსამყოფელი საკრებულოს გადაწყვეტილებით შეიძლება შეიცვალოს საგანგებო ან საომარი მდგომარეობის დროს.

3. საკრებულოს შენობაზე აღმართული უნდა იყოს საქართველოს სახელმწიფო დროშა. საკრებულოს შენობაში საქართველოს სახელმწიფო და თვითმმართველი ერთეულის სიმბოლოთა გამოყენების წესი განისაზღვრება საქართველოს კანონმდებლობით.

მუხლი 3. საკრებულოს საქმიანობის სამართლებრივი საფუძვლები

1. საკრებულოს საქმიანობის სამართლებრივი საფუძვლებია საქართველოს კონსტიტუცია, საქართველოს ორგანული კანონი „ადგილობრივი თვითმმართველობის შესახებ“, „ადგილობრივი თვითმმართველობის შესახებ“ ევროპული ქარტია, საქართველოს საკანონმდებლო აქტები და ეს დებულება (რეგლამენტი).

2. საკრებულოს საქმიანობასთან დაკავშირებულ იმ საკითხებს, რომლებიც არ არის რეგულირებული საქართველოს კანონმდებლობით და ამ დებულებით (რეგლამენტით) წყვეტს საკრებულო.

მუხლი 4. საკრებულოს საქმიანობის ძირითადი პრინციპები

საკრებულოს საქმიანობის ძირითადი პრინციპებია:

- ა) საქართველოს კონსტიტუციის, საქართველოს კანონმდებლობის და ამ დებულების (რეგლამენტის) შესრულება და დაცვა;
- ბ) საჯაროობა;
- გ) სახელმწიფო და ადგილობრივი ინტერესების ერთიანობა;
- დ) საკითხების კოლექტიური და თავისუფალი განხილვა-გადაწყვეტა;
- ე) დამოუკიდებლობა კანონით განსაზღვრულ ადგილობრივ საკითხთა გადაწყვეტაში;
- ვ) კანონით დადგენილი ფუნქციების განხორციელებაზე დამოუკიდებელი პასუხისმგებლობა;
- ზ) წარმომადგენლობითი პროპორციულობის დაცვა;
- თ) მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის აზრის გათვალისწინება;
- ი) თვითმმართველობის განხორციელებაში მოქალაქეთა ჩართვის უზრუნველყოფა;
- კ) ანგარიშვალდებულება მოსახლეობის წინაშე.

მუხლი 5. საკრებულოს უფლებამოსილება

1. საკრებულო თავის უფლებამოსილებებს ახორციელებს საერთო ადმინისტრირების, საფინანსო-ეკონომიკურ, სოციალურ, მიწათსარგებლობისა და ბუნებრივი რესურსების სარგებლობის, თვითმმართველი ერთეულის ტერიტორიის დაგეგმარებისა და კეთილმოწყობის, ტრანსპორტისა და საგზაო მეურნეობის, აღრიცხვისა და ინფორმატიკის სფეროებში.

2. საერთო ადმინისტრირების სფეროში საკრებულოს უფლებამოსილებას განეკუთვნება:

- ა) საკრებულოს თავმჯდომარის, საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილის, საკრებულოს კომისიებისა და დროებითი სამუშაო ჯგუფების თავმჯდომარეების და გამგებლის არჩევა და გადარჩევა;

ბ) საკრებულოს კომისიების და დროებითი სამუშაო ჯგუფების შექმნა და გაუქმება, მათი პერსონალური შემადგენლობის დამტკიცება და მასში ცვლილებების შეტანა;

გ) საკრებულოს წევრის უფლებამოსილების ცნობა და უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტა;

დ) თვითმმართველი ერთეულის ტერიტორიაზე თემის შექმნა და გაუქმება.

ე) საკრებულოს დებულების (რეგლამენტის), საკრებულოს აპარატის, გამგეობის სტრუქტურული ერთეულების (სამსახურები), გამგეობის ტერიტორიული ორგანოს დებულებათა დამტკიცება და მათში ცვლილებების შეტანა;

ვ) საკრებულოს აპარატისა და გამგეობის სტრუქტურის დამტკიცება და მასში ცვლილებების შეტანა;

ზ) საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი ნორმატივების ფარგლებში ადგილობრივი თვითმმართველობის საჯარო მოსამსახურეთა თანამდებობრივი სარგოს განაკვეთების დამტკიცება და მასში ცვლილებების შეტანა;

თ) ადგილობრივი თვითმმართველობის მოხელეთა საკონკურსო-საატესტაციო კომისიის შექმნა;

ი) მუნიციპალიტეტის სახელით დადებული შეთანხმებებისა და ხელშეკრულებების დამტკიცება;

კ) ქუჩების, მოედნების სახელდება და ნუმერაცია;

ლ) შეკრებების, მიტინგების, დემონსტრაციების ჩატარებასთან დაკავშირებული საკითხების რეგულირება საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული წესით;

მ) კონტროლი ადგილობრივი თვითმმართველობის აღმასრულებელი ორგანოებისა და თანამდებობის პირების საქმიანობაზე, მათი ანგარიშების მოსმენა და შეფასება;

ნ) საქართველოს კანონმდებლობითა და ამ დებულებით (რეგლამენტით) დადგენილ სხვა უფლებამოსილებათა განხორციელება.

3. საფინანსო-ეკონომიკურ სფეროში საკრებულოს უფლებამოსილებას განეკუთვნება:

ა) გამგებლის წარდგინებით მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი ბიუჯეტის პროექტის განხილვა, მასში ცვლილებების და დამატებების შეტანა, მისი დამტკიცება, ბიუჯეტში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანა; ბიუჯეტის შესრულების მიმდინარეობისა და ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშის მოსმენა და შეფასება;

ბ) ადგილობრივი გადასახადებისა და მოსაკრებლების შემოღება და გაუქმება, გადასახადებისა და მოსაკრებლების განაკვეთების განსაზღვრა საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი ზღვრული ოდენობის ფარგლებში;

გ) სარეზერვო ფონდის შექმნა და მისი განკარგვის წესების დადგენა;

დ) საქართველოს მთავრობის ნებართვით, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით სესხის ან გრანტის აღების შესახებ გადაწყვეტილების მიღება და შესაბამისი ხელშეკრულების დამტკიცება;

ე) მუნიციპალური ინვესტირების მიმართულებების და მიზნობრივი პროგრამების საქმიანობის განსახორციელებლად საჭირო სახსრების განსაზღვრა; ხელშეკრულების დამტკიცება ერთობლივი პროექტების განხორციელების მიზნით სხვა თვითმმართველ ერთეულთან საბიუჯეტო სახსრების გაერთიანების შესახებ;

ვ) გამგებლისთვის თანხმობის მიცემა ისეთი გარიგების დადებაზე, რომლის ღირებულება აღემატება თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის 5%-ს;

ზ) თვითმმართველი ერთეულის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების პრიორიტეტების დამტკიცება;

თ) თვითმმართველი ერთეულის განვითარების მუნიციპალური პროგრამებისა და გეგმების დამტკიცება;

ი) გადაწყვეტილების მიღება იმ პროგრამებში მონაწილეობის შესახებ, რომლებიც შეეხება თვითმმართველი ერთეულის სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარებას;

კ) ადგილობრივი შესყიდვების გეგმების დამტკიცება; ადგილობრივი შესყიდვის წესების დადგენა;

ლ) თვითმმართველი ერთეულის ქონების შექმნის, ფლობის, სარგებლობისა და განკარგვის წესების დადგენა;

მ) ადგილობრივი სამსახურების შექმნის, რეორგანიზაციისა და ლიკვიდაციის შესახებ გადაწყვეტილებათა მიღება;

ნ) მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული გასასხვისებელი ქონების ნუსხის პროექტის განხილვა და დამტკიცება;

ო) მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული გასასხვისებელი ქონების აუქციონის ფორმით პრივატიზებისას აუქციონში გამარჯვების დამადასტურებელი ოქმის ტიპური ფორმის დადგენა;

პ) მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნორმატიული ფასის დადგენა;

ჟ) საქართველოს კანონმდებლობითა და ამ დებულებით (რეგლამენტით) დადგენილ სხვა უფლებამოსილებათა განხორციელება.

4. სოციალურ სფეროში საკრებულოს უფლებამოსილებას განეკუთვნება:

ა) განათლების, კულტურის და სპორტის განვითარების მუნიციპალურ პროგრამათა დამტკიცება;

ბ) ჯანმრთელობის დაცვისა და სანიტარულ-ეპიდემიოლოგიური მომსახურების მუნიციპალურ პროგრამათა დამტკიცება;

გ) გადაწყვეტილების მიღება თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტიდან მოსახლეობის დამატებითი სოციალური მომსახურების სახეების დაფინანსების შესახებ;

დ) საქართველოს კანონმდებლობითა და ამ დებულებით (რეგლამენტით) დადგენილ სხვა უფლებამოსილებათა განხორციელება.

5. მიწათსარგებლობის და ბუნებრივი რესურსების სარგებლობის სფეროში საკრებულოს უფლებამოსილებას განეკუთვნება:

ა) მიწათსარგებლობის დაგეგმვა, თვითმმართველი ერთეულის ტერიტორიის ზონებად (ისტორიულ-კულტურულ, გამწვანების, დასვენების, სამრეწველო, სავაჭრო, სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების და სხვა სპეციალური ზონები) დაყოფა, მათი საზღვრების დადგენა და შეცვლა;

ბ) გადაწყვეტილების მიღება თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული ბუნებრივი რესურსების დაცვისა და სარგებლობის შესახებ;

გ) ბუნებრივი რესურსების დაცვისა და განვითარების პროგრამების დამტკიცება;

დ) საქართველოს კანონმდებლობითა და ამ დებულებით (რეგლამენტით) დადგენილ სხვა უფლებამოსილებათა განხორციელება.

6. თვითმმართველი ერთეულის ტერიტორიის დაგეგმარებისა და კეთილმოწყობის სფეროში საკრებულოს უფლებამოსილებას განეკუთვნება:

ა) თვითმმართველი ერთეულის სივრცით-ტერიტორიული დაგეგმვა და თვითმმართველი ერთეულის სივრცით-ტერიტორიული დაგეგმვის ნორმებისა და წესების განსაზღვრა;

ბ) მიწათსარგებლობის გენერალური გეგმის, განაშენიანების რეგულირების გეგმის, დასახლებათა ტერიტორიების გამოყენებისა და განაშენიანების რეგულირების წესების დამტკიცება;

გ) თვითმმართველი ერთეულის ტერიტორიის კეთილმოწყობისა და საინჟინრო ინფრასტრუქტურის განვითარების პროგრამათა დამტკიცება;

დ) საქართველოს კანონმდებლობითა და ამ დებულებით (რეგლამენტით) დადგენილ სხვა უფლებამოსილებათა განხორციელება.

7. ტრანსპორტისა და საგზაო მეურნეობის სფეროში საკრებულოს უფლებამოსილებას განეკუთვნება:

ა) ადგილობრივი გზების შენახვისა და განვითარების პროგრამებისა და გეგმების დამტკიცება;

ბ) სატრანსპორტო სისტემის განვითარების ადგილობრივი პროგრამების დამტკიცება;

გ) საქართველოს კანონმდებლობითა და ამ დებულებით (რეგლამენტით) დადგენილ სხვა უფლებამოსილებათა განხორციელება.

8. აღრიცხვისა და ინფორმატიკის სფეროში საკრებულოს უფლებამოსილებას განეკუთვნება:

ა) საინფორმაციო სისტემის, ქსელის, ბაზების, მონაცემთა ბანკების გამოყენების წესების დადგენა;

ბ) ადგილობრივი ქონების, დოკუმენტების, უფლებების აღრიცხვის წესების დადგენა;

გ) ადგილობრივი არქივის მართვისა და არქივით სარგებლობის წესების დადგენა;

დ) საქართველოს კანონმდებლობითა და ამ დებულებით (რეგლამენტით) დადგენილ სხვა უფლებამოსილებათა განხორციელება.

მუხლი 6. საკრებულოს მუშაობის საერთო წესი

1. საკრებულოს საქმიანობა მოიცავს საკრებულოს, საკრებულოს ბიუროს, საკრებულოს კომისიების, ფრაქციებისა და დროებითი სამუშაო ჯგუფების სხდომებს.

2. საკრებულოს მორიგი სხდომები, ამ დებულებით (რეგლამენტით) დადგენილი წესით, მოიწვევა თვეში ერთხელ მაინც.

3. საკრებულოს მორიგი სხდომების რაოდენობა დამოკიდებულია საკრებულოს მორიგი სხდომების დღის წესრიგის საკითხთა რაოდენობაზე და ეფუძნება უწყვეტობის პრინციპს - საკრებულოს სხდომებზე დაწყებული საკითხის განხილვა შეიძლება გაგრძელდეს საკრებულოს შემდგომ მორიგ სხდომებზე.

4. საკრებულო უფლებამოსილია საკრებულოს სხდომებზე მიიღოს გადაწყვეტილებები (საკრებულოს დადგენილება, საკრებულოს განკარგულება), ასევე მიმართვა, განცხადება, დავალება, რეკომენდაცია, ინფორმაცია ცნობის სახით და სხვა.

5. საკრებულო უფლებამოსილია მიიღოს გადაწყვეტილება, თუკი საკრებულოს სხდომას ესწრება საკრებულოს სრული შემადგენლობის ნახევარზე მეტი.

6. საკრებულოს გადაწყვეტილებები, როგორც ნორმატიული, ისე ინდივიდუალურ-სამართლებრივი აქტის სახით, მიიღება სხდომაზე დამსწრე წევრთა უმრავლესობით, მაგრამ არანაკლებ საკრებულოს წევრთა სიითი შემადგენლობის ერთი მესამედისა, თუ საქართველოს კანონმდებლობით ან ამ დებულებით (რეგლამენტით) სხვა წესი არ არის დადგენილი.

7. საკრებულოსა და საკრებულოს თანამდებობის პირების მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები სავალდებულოა შესასრულებლად მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე ყველა ფიზიკური და იურიდიული პირისთვის, მიუხედავად მათი ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმისა, აგრეთვე ადმინისტრაციული ორგანოებისთვის.

მუხლი 7. საკრებულოს სამუშაო და საქმისწარმოების ენა

საკრებულოს სხდომები და საქმისწარმოება მიმდინარეობს საქართველოს სახელმწიფო ენაზე.

თავი II. საკრებულოს წევრი

მუხლი 8. საკრებულოს წევრის სტატუსი

1. საკრებულოს წევრი არის საქართველოს ორგანული კანონის „საქართველოს საარჩევნო კოდექსის“ შესაბამისად ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოში არჩეული პირი.

2. საკრებულოს წევრის უფლებამოსილების ვადა იწყება საკრებულოს მიერ საქართველოს კანონმდებლობითა და ამ დებულებით დადგენილი წესით მისი უფლებამოსილების ცნობიდან და მთავრდება ახლად არჩეული საკრებულოს პირველი შეკრებისთანავე ან ამ წევრის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტისთანავე.

3. საკრებულოს წევრის ვადამდე უფლებამოსილების შეწყვეტა ხდება „ადგილობრივი თვითმმართველობის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონისა და „ადგილობრივი წარმომადგენლობითი ორგანოს – საკრებულოს წევრის სტატუსის შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრულ შემთხვევებში ამ დებულებით დადგენილი პროცედურების დაცვით.

4. საკრებულოს წევრი სარგებლობს თავისუფალი მანდატით და მისი გაწვევა დაუშვებელია. თავის მოვალეობის შესრულებისას იგი არ არის შეზღუდული ამომრჩევლებისა და მისი წარმდგენი პოლიტიკური გაერთიანებების განაწესებითა და დავალებებით. თავისუფალი მანდატი საკრებულოს წევრს არ ათავისუფლებს ამომრჩევლებთან მუშაობისა და მათთან დაკავშირებული პასუხისმგებლობისგან ამ დებულებით დადგენილი წესით.

5. საკრებულოს წევრი თავის უფლებამოსილებას ახორციელებს სამსახურებრივი საქმიანობისგან მოუწყვეტლად და უსასყიდლოდ.

6. საკრებულოს წევრი თავის უფლება-მოვალეობებს ახორციელებს უშუალოდ. დაუშვებელია საკრებულოს წევრის უფლებამოსილების სხვა პირისთვის გადაცემა.

7. საკრებულოს წევრს უფლება არ აქვს:

ა) იყოს სხვა წარმომადგენლობითი ორგანოს წევრი;

ბ) იმუშაოს სასამართლო, ხელისუფლების, შინაგან საქმეთა და თავდაცვის სამინისტროს ორგანოებში.

გ) იმუშაოს იმ სახელმწიფო ორგანოში რომელიც საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად სახელმწიფო ზედამხედველობას უწევს ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებს;

დ) იმუშაოს თვითმმართველი ერთეულის გამგეობაში;

ე) მონაწილეობა მიიღოს თვითმმართველი ერთეულის საწარმოების მართვაში (იყოს დირექტორი, დირექტორის მოადგილე, სამეთვალყურეო ან დირექტორთა საბჭოს წევრი და სხვა), აგრეთვე შესაბამისი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტით დაფინანსებული დაწესებულების დირექტორი ან დირექტორის მოადგილე;

8. საკრებულოს წევრის სამართლებრივი მდგომარეობა, რომელიც მოიცავს საკრებულოს წევრის უფლებამოსილებას, პასუხისმგებლობას, საქმიანობის წესს და გარანტიებს განისაზღვრება საქართველოს ორგანული კანონით „ადგილობრივი თვითმმართველობის შესახებ“, საქართველოს კანონით „ადგილობრივი წარმომადგენლობითი ორგანოს – საკრებულოს წევრის სტატუსის შესახებ“ და ამ დებულებით.

მუხლი 9. საკრებულოს წევრის უფლებამოსილების ცნობა და უფლებამოსილების შეწყვეტა

1. საკრებულოს წევრის უფლებამოსილების ცნობა ხდება საკრებულოს მიერ შესაბამისი საარჩევნო კომისიის წარდგინებისა და საკრებულოს სამანდატო-საპროცედურო საკითხთა კომისიის (ხოლო მუდმივი კომისიის შექმნამდე სამანდატო დროებითი კომისიის) დასკვნის საფუძველზე.

2. საკრებულოს წევრის უფლებამოსილება იწყება საკრებულოს მიერ შესაბამისი გადაწყვეტილების მიღებისთანავე.

3. საკრებულოს წევრს უფლებამოსილება ვადამდე შეუწყდება თუ:

- ა) უფლებამოსილება მოეხსნა პირადი განცხადებით;
- ბ) მის მიმართ კანონიერ ძალაში შევიდა სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენი;
- გ) სასამართლომ ცნო ქმედუუნაროდ, აღიარა უგზო-უკვლოდ დაკარგულად ან გამოაცხადა გარდაცვლილად;

დ) შეუწყდა საქართველოს მოქალაქეობა;

ე) არასაკმატო მიზეზით 6 თვის განმავლობაში არ მონაწილეობდა საკრებულოს მუშაობაში;

ვ) დაინიშნა ან არჩეულ/დამტკიცებულ იქნა კანონით დადგენილ, საკრებულოს წევრისთვის შეუთავსებელ თანამდებობაზე;

ზ) გარდაიცვალა.

4. საკრებულოს წევრს უფლებამოსილება ვადამდე უწყდება საკრებულოს მიერ შესაბამისი გადაწყვეტილების მიღებისთანავე.

5. საკრებულო, საკრებულოს წევრის ვადამდე შეწყვეტის საკითხზე გადაწყვეტილებას იღებს საკრებულოს სამანდატო-საპროცედურო საკითხთა კომისიის დასკვნის საფუძველზე.

6. საკრებულოს მიერ საკრებულოს წევრის ვადამდე შეწყვეტის შესახებ გადაწყვეტილება ამ მუხლის მე-3 პუნქტის „ა“, „ბ“, „გ“, „დ“, „ე“ და „ზ“ შემთხვევებში იღებს ცნობის სახით კენჭისყრის გარეშე. ამ მუხლის მე-3 პუნქტის „ე“ პუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევაში

საკრებულოს სამანდატო-საპროცედურო საკითხთა კომისია არკვევს საკრებულოს წევრის გაცდენის მიზეზებს და თუ დადასტურდა, რომ გაცდენები არასაპატიოა, საკრებულოს წარუდგენს შესაბამის დასკვნას, რის საფუძველზეც საკრებულო იღებს შესაბამის გადაწყვეტილებას.

7. საკრებულოს წევრის უფლებამოსილების ცნობის ან უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შესახებ საკრებულოს გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს სასამართლოში.

მუხლი 10. საკრებულოს წევრის მოვალეობები

1. საკრებულოს წევრი ვალდებულია:

- ა) დაიცვას საქართველოს კონსტიტუცია, საქართველოს კანონმდებლობა და ეს დებულება;
- ბ) მონაწილეობა მიიღოს საკრებულოს სხდომებსა და საკრებულოს კომისიათა მუშაობაში;
- გ) ამ დებულებით დადგენილი წესით შეხვედეს მოქალაქეებს;
- დ) იყოს საკრებულოს ერთი, მაგრამ არა უმეტეს ორი კომისიის შემადგენლობაში;
- ე) არ გაახმაუროს და პირადი ინტერესებისთვის არ გამოიყენოს სახელმწიფო საიდუმლოების შემცველი ან კონფიდენციალური ინფორმაცია;
- ვ) არ გამოიყენოს პირადი ინტერესებისთვის თავისი უფლებამოსილება ან/და მასთან დაკავშირებული შესაძლებლობა;
- ზ) არანაკლებ წელიწადში ერთხელ ჩააბაროს ანგარიში ამომრჩევლებს გაწეული საქმიანობის შესახებ.

2. საკრებულოს წევრი ვალდებულია უარი განაცხადოს საკრებულოს და საკრებულოს კომისიის სხდომაზე იმ საკითხზე გადაწყვეტილების მიღებაში მონაწილეობასა და კენჭისყრაზე, რომლის მიმართაც მას ქონებრივი ან სხვა პირადი ინტერესი აქვს.

3. საკრებულოს წევრი ვალდებულია დაუყოვნებლივ აცნობოს საკრებულოს თავმჯდომარეს კანონმდებლობითა და ამ დებულებით განსაზღვრულ მოვალეობათა შესრულების ხელის შემშლელი გარემოებების შესახებ.

მუხლი 11. საკრებულოს წევრის უფლებები

1. საკრებულოს წევრს უფლება აქვს საკრებულოს სხდომაზე ან საკრებულოს კომისიაში ამ დებულებით დადგენილი წესით:

- ა) დასვას საკითხი განსახილველად;
- ბ) გამოთქვას შენიშვნები და წინადადებები საკრებულოს კომპეტენციას მიკუთვნებულ ყველა საკითხზე;
- გ) მონაწილეობა მიიღოს კამათში, შეკითხვა დაუსვას მომხსენებელს, თანამომხსენებელსა და სხდომის თავმჯდომარეს; მიიღოს და შეაფასოს პასუხები;

- დ) გააცნოს საკრებულოს (საკრებულოს კომისიას) მოქალაქეთა წერილები და მიმართვები;
- ე) კამათში მონაწილეობის მიუღებლობის შემთხვევაში სხდომის თავმჯდომარეს გადასცეს თავისი გამოსვლის ტექსტი, აგრეთვე წერილობით ჩამოყალიბებული წინადადებები და შენიშვნები საკრებულოს (საკრებულოს კომისიის) სხდომაზე განსახილველი საკითხების თაობაზე;
- ვ) გამოთქვას აზრი საკრებულოს მიერ შესაქმნელი ორგანოების, მათი პერსონალური შემადგენლობისა და იმ თანამდებობის პირთა კანდიდატურების შესახებ, რომლებსაც ირჩევს, ნიშნავს, ამტკიცებს ან რომელთა დანიშვნაზეც თანხმობას იძლევა საკრებულო;
- ზ) სათათბირო ხმის უფლებით მონაწილეობა მიიღოს ადგილობრივი თვითმმართველობის აღმასრულებელი ორგანოების და საკრებულოს იმ კომისიების მუშაობაში, რომლის წევრიც ის არ არის;
- თ) კითხვით მიმართოს საკრებულოს წინაშე ანგარიშვალდებულ ორგანოებს და თანამდებობის პირებს; უშუალო მონაწილეობა მიიღოს მის მიერ დასმული საკითხების განხილვაში; მიიღოს და შეაფასოს გაცემული პასუხები;
- ი) ისარგებლოს ყველა ინფორმაციით, რომელიც აუცილებელია მისი უფლებამოსილების განსახორციელებლად, გარდა კანონით დადგენილი შეზღუდვებისა;
- კ) ამ დებულებით დადგენილი წესით მოსთხოვოს საკრებულოს აპარატს სათანადო ინფორმაცია და სამართლებრივი თუ ორგანიზაციულ-ტექნიკური მომსახურებით უზრუნველყოფა.

2. საკრებულოს წევრს საქართველოს კანონმდებლობითა და ამ დებულებით დადგენილი წესით უფლება აქვს აირჩიოს საკრებულოს კომისიათა და დროებითი სამუშაო ჯგუფების შემადგენლობები ან არჩეულ, დანიშნულ და წარდგენილ იქნეს ადგილობრივი თვითმმართველობის თანამდებობებზე, საკრებულოს კომისიისა და დროებითი სამუშაო ჯგუფის შემადგენლობებში, გაერთიანდეს ფრაქციაში, გადადგეს ან გამოვიდეს ამ ორგანოებიდან (გაერთიანებებიდან).

3. ადგილობრივი თვითმმართველობის ყველა თანამდებობის პირი ვალდებულია შეუფერხებლად მიიღოს საკრებულოს წევრი.

მუხლი 12. საკრებულოს წევრის საქმიანობის გარანტიები

1. დაუშვებელია საკრებულოს წევრის პასუხისგებაში მიცემა თავისი მოვალეობების შესრულებისას საკრებულოში ან მის გარეთ გამოთქმული აზრებისა და შეხედულებებისთვის, გარდა საქართველოს კონსტიტუციისა და კანონით დადგენილი შემთხვევებისა.

2. საკრებულოს წევრი არ შეიძლება ადმინისტრაციის ინიციატივით დაითხოვონ სახაზინო საწარმოდან, დაწესებულებიდან ან ორგანიზაციიდან ან დისციპლინარული წესით

გადაიყვანონ დაბალ ხელფასიან სამუშაოზე საკრებულოს, ხოლო საკრებულოს სხდომებს შორის პერიოდში, საკრებულოს თავმჯდომარის თანხმობის გარეშე .

3. საკრებულოს წევრი საკრებულოს სხდომებში ან მის ორგანოთა მუშაობაში მონაწილეობის მისაღებად, აგრეთვე ამომრჩევლებთან შესახვედრად, საკრებულოს ან საკრებულოს თავმჯდომარის დავალებათა შესასრულებლად, საკრებულოს თავმჯდომარის ოფიციალური შეტყობინების საფუძველზე შესაბამისი ვადით თავისუფლდება საწარმოო ან სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისგან საშუალო ხელფასის შენარჩუნებით და უნაზღაურდება საკრებულოს წევრის საქმიანობის განხორციელებასთან დაკავშირებული ხარჯები კერძოდ:

- ა) ტრანსპორტით მგზავრობისთვის;
- ბ) სასტუმროში ცხოვრების ან საცხოვრებელი ბინის დაქირავებისათვის;
- გ) კავშირგაბმულობის საშუალებებით სარგებლობის, საფოსტო და სატელეგრაფო გზავნილებისთვის;
- დ) ამომრჩევლებთან შეხვედრისთვის;
- ე) უფლებამოსილების განხორციელებასთან დაკავშირებული კონსულტაციებისა და ექსპერტიზისთვის;
- ვ) საკრებულოს მიერ გაგზავნილი მივლინებისთვის.

4. საჯარო მოსამსახურეების, საწარმოების, დაწესებულებების, ორგანიზაციების საზოგადოებრივ და პოლიტიკურ გაერთიანებათა მიერ საკრებულოს წევრის საქმიანობასთან დაკავშირებული კანონიერი მოთხოვნების შეუსრულებლობა ან მისი საქმიანობის განხორციელებისათვის ხელის შეშლა იწვევს პასუხისმგებლობას საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

5. საკრებულოს წევრის ხელშეუხებლობის, პატივისა და ღირსების ხელყოფა, მისი ოჯახის წევრებსა და ახლო ნათესავებზე კანონსაწინააღმდეგო ზემოქმედება, საკრებულოს წევრის მიერ საქმიანობის შეწყვეტის ან მისი ხასიათის შეცვლის მიზნით, ისჯება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

თავი III. საკრებულოს თანამდებობის პირები

მუხლი 13. საკრებულოს თავმჯდომარე

1. საკრებულოს თავმჯდომარე არის თვითმმართველი ერთეულისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლობითი ორგანოს ხელმძღვანელი, რომელსაც თავის შემადგენლობიდან, საკრებულოს უფლებამოსილების ვადით, საკრებულოს წევრთა სიითი

შემადგენლობის ნახევარზე მეტით ამ დებულებით (რეგლამენტით) დადგენილი წესით ირჩევს საკრებულო.

2. საკრებულოს თავმჯდომარე:

ა) ახორციელებს ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულისა და საკრებულოს წარმომადგენლობით უფლებამოსილებებს;

ბ) უძღვება საკრებულოს მუშაობას, საერთო ხელმძღვანელობას უწევს საკრებულოს, საკრებულოს კომისიების, დროებითი სამუშაო ჯგუფების, საკრებულოს აპარატისა და საკრებულოს თანამდებობის პირთა საქმიანობას;

გ) იწვევს, ხსნის, თავმჯდომარეობს და დახურულად აცხადებს საკრებულოს სხდომებს, მათ შორის რიგგარეშს;

დ) უძღვება სხდომებზე საკითხების განხილვას;

ე) უზრუნველყოფს საქართველოს კანონმდებლობითა და საკრებულოს დებულებით დადგენილი პროცედურების დაცვას;

ვ) ადგენს სხდომის დღის წესრიგით გათვალისწინებული საკითხების თანმიმდევრობის პროექტს, განსახილველ საკითხზე გამოსვლის მსურველთა სიას, ამ დებულებით დადგენილი წესით განსაზღვრავს გამომსვლელთა რიგითობას და აძლევს მათ სიტყვას;

ზ) სვამს საკითხს კენჭისყრაზე და აცხადებს კენჭისყრის შედეგებს;

თ) ამტკიცებს საკრებულოს სხდომაზე მოსაწვევ პირთა სიას;

ი) იწვევს და თავმჯდომარეობს ბიუროს სხდომებს;

კ) საერთო კოორდინაციას უწევს თვითმმართველი ერთეულის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების პროგრამების და ადგილობრივი ბიუჯეტის პროექტების მომზადებას და დამტკიცებულ პროგრამათა (ბიუჯეტის) შესრულების მიმდინარეობას;

ლ) უზრუნველყოფს საკრებულოს და საკრებულოს წევრთა უფლებების დაცვას;

მ) აკონტროლებს საკრებულოს წევრთა მიერ საქართველოს კანონმდებლობითა და საკრებულოს დებულებით დადგენილ მოვალეობების შესრულებას;

ნ) საკრებულოს კომისიების თავმჯდომარეთა წარდგინებით, საკრებულოს კომისიებში იწვევს ექსპერტებსა და სპეციალისტებს; დებს და აუქმებს მათთან ხელშეკრულებებს; საერთო ხელმძღვანელობას უწევს კომისიებში მოწვეულ პირთა საქმიანობას;

ო) ხელს აწერს საკრებულოს დადგენილებებს, განკარგულებებსა და სხდომის ოქმებს, საკრებულოს და თვითმმართველი ერთეულის სახელით დადებულ ხელშეკრულებებს და შეთანხმებებს და სხვა ოფიციალურ დოკუმენტებს; წარმოადგენს და მოქმედებს თვითმმართველი ერთეულის სახელით ოფიციალური ურთიერთობებისას; ახორციელებს სხვა წარმომადგენლობით ფუნქციებს;

პ) თანამდებობაზე ნიშნავს და ათავისუფლებს საკრებულოს აპარატის უფროსს და აპარატის მოსამსახურეებს;

ჟ) თავის კომპეტენციის ფარგლებში გამოსცემს ბრძანებებს;

რ) ხელს უწყობს ადგილობრივ წარმომადგენლობით და აღმასრულებელ ხელისუფლებას შორის ურთიერთობას და თანამშრომლობას.

ს) ახორციელებს საქართველოს კანონმდებლობითა და ამ დებულებით განსაზღვრულ სხვა უფლებამოსილებებს.

3. საკრებულოს თავმჯდომარე ანგარიშვალდებულია საკრებულოს წინაშე

მუხლი 14. საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილე

1. საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილეს თავის შემადგენლობიდან, საკრებულოს უფლებამოსილების ვადით საკრებულოს წევრთა სიითი შემადგენლობის ნახევარზე მეტით ამ დებულებით დადგენილი წესით ირჩევს საკრებულო.

2. საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილე საკრებულოს თავმჯდომარის მოვალეობას ასრულებს მისი დავალებით, თავმჯდომარის მიერ უფლებამოსილების განხორციელების შეუძლებლობის შემთხვევაში, თანამდებობიდან მისი გადადგომის ან გადაყენებისას ასრულებს საკრებულოს და საკრებულოს თავმჯდომარის მიერ მიცემულ სხვა დავალებებს.

3. საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილე იმავდროულად არ შეიძლება იყოს საკრებულოს კომისიის თავმჯდომარე.

მუხლი 15. კომისიის თავმჯდომარე

1. კომისიის თავმჯდომარეს თანამდებობაზე ირჩევს საკრებულო. კომისიის თავმჯდომარის არჩევა და გადარჩევა ხდება ამ დებულებით (რეგლამენტით) დადგენილი წესით.

2. კომისიის თავმჯდომარე:

ა) იწვევს, ხსნის, თავმჯდომარეობს და წარმართავს კომისიის სხდომას;

ბ) არის კომისიის წარმომადგენელი, გამოდის კომისიის სახელით საკრებულოში და მის ფარგლებს გარეთ;

გ) აძლევს დავალებებს კომისიის წევრებს;

დ) კომისიის სხდომაში მონაწილეობისთვის იწვევს სახელმწიფო ორგანოების წარმომადგენლებს, ექსპერტებსა და სპეციალისტებს;

ე) აკონტროლებს კომისიის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებათა შესრულებას;

ვ) საკრებულოს წარუდგენს წლიურ ანგარიშს კომისიის მიერ გაწეული საქმიანობის შესახებ;

ზ) ხელს აწერს კომისიის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებებს და კომისიის სხდომის ოქმებს;

თ) ახორციელებს საქართველოს კანონმდებლობითა და ამ დებულებით (რეგლამენტით) მისთვის მინიჭებულ სხვა უფლებამოსილებებს.

მუხლი 16. ფრაქციის თავმჯდომარე

1. ფრაქციის ხელმძღვანელია ფრაქციის თავმჯდომარე. ფრაქციის თავმჯდომარის უფლებამოსილების, არჩევის, გადარჩევის და ფრაქციის შიდა ორგანიზაციული მუშაობის საკითხები განისაზღვრება ფრაქციის წესდებით.

2. ფრაქციის მიერ მიღებულ დოკუმენტებს ხელს აწერს ფრაქციის თავმჯდომარე.

თავი IV. საკრებულოს ბიურო

მუხლი 17. საკრებულოს ბიუროს შემადგენლობა და უფლებამოსილება

1. საკრებულოს საქმიანობის კოორდინირების მიზნით საკრებულოს თავმჯდომარის, თავმჯდომარის მოადგილის, საკრებულოს კომისიებისა და ფრაქციების თავმჯდომარეების შემადგენლობით იქმნება საკრებულოს ბიურო.

2. საკრებულოს ბიურო:

ა) ადგენს საკრებულოს სხდომის დღის წესრიგის და საკრებულოს სამუშაო გეგმისა და სამუშაო პროგრამის პროექტებს;

ბ) იღებს გადაწყვეტილებებს საკრებულოს მუშაობის ორგანიზაციულ საკითხებზე;

გ) კოორდინაციას უწევს საკრებულოს კომისიების, დროებითი სამუშაო ჯგუფების მუშაობას; ამტკიცებს დროებითი სამუშაო ჯგუფების დებულებებს; საკრებულოს კომისიებისა და დროებითი სამუშაო ჯგუფების სამუშაო გეგმებს;

დ) განიხილავს საკრებულოს სხდომაზე გასატანი სამართლებრივი აქტის პროექტებზე საკრებულოს კომისიებისა და დროებითი სამუშაო ჯგუფების დასკვნებს, რეკომენდაციებს და წინადადებებს;

ე) კონკურსის წესით შეარჩევს და საკრებულოს წარუდგენს გამგებლის კანდიდატურას;

ვ) განიხილავს საკრებულოს კომისიების დასკვნებს იმ თანამდებობის პირთა კანდიდატურების შესახებ, რომელსაც ირჩევს, ნიშნავს, ამტკიცებს და რომელთა დანიშვნაზეც თანხმობას იძლევა საკრებულო;

ზ) ისმენს გამგებლის, საკრებულოს მიერ შექმნილი ორგანოების ხელმძღვანელთა და თანამდებობის პირთა ანგარიშებს;

თ) ახორციელებს საქართველოს კანონმდებლობითა და ამ დებულებით განსაზღვრულ სხვა უფლებამოსილებებს.

მუხლი 18. ბიუროს სხდომა

1. საკრებულოს ბიუროს სხდომებს იწვევს და უძღვება საკრებულოს თავმჯდომარე. საკრებულოს ბიუროს სხდომები იმართება თვეში ერთხელ მაინც. ბიუროს რიგგარეშე სხდომა მოიწვევა საკრებულოს თავმჯდომარის ინიციატივით, კომისიის ან ფრაქციის წერილობითი მოთხოვნის საფუძველზე.
2. საკრებულოს ბიუროს სხდომა უფლებამოსილია, თუ მას ესწრება ბიუროს წევრთა სიითი შემადგენლობის ნახევარზე მეტი. გადაწყვეტილება ბიუროს სხდომაზე მიიღება დამსწრე ბიუროს წევრთა უმრავლესობით.
3. საკრებულოს ბიუროს სხდომაზე ბიუროს წევრთა დასწრება სავალდებულოა.
4. საკრებულოს ბიუროს სხდომის დღის წესრიგს ადგენს საკრებულოს სამანდატო-საპროცედურო საკითხთა კომისია. ბიუროს წევრთა წინადადებით დღის წესრიგში შეიძლება შეტანილ იქნეს ცვლილებები. დღის წესრიგს და მასში ცვლილებების შეტანას ამტკიცებს ბიურო დამსწრე წევრთა უმრავლესობით.
5. საკრებულოს ბიუროს სხდომაზე გადაწყვეტილება მიიღება ღია კენჭისყრით. ხმების თანაბრად გაყოფის შემთხვევაში საკრებულოს თავმჯდომარეს აქვს გადამწყვეტი ხმის უფლება.
6. საკრებულოს ბიურო განსახილველ საკითხებთან დაკავშირებით იღებს რეკომენდაციებს, დასკვნებს, წინადადებებს, ხოლო ორგანიზაციულ საკითხებთან დაკავშირებით – გადაწყვეტილებებს.

მუხლი 19. ბიუროს მუშაობის წესი

1. საკრებულოს ბიუროს სხდომები საჯაროა. ბიუროს სხდომა ან სხდომის ნაწილი შეიძლება გამოცხადდეს დახურულად ბიუროს წევრთა სიითი შემადგენლობის უმრავლესობის გადაწყვეტილებით თუ სხდომაზე განსახილველ საკითხთან დაკავშირებული მონაცემების გახმაურება აკრძალული ან შეზღუდულია კანონით. ბიუროს დახურულ სხდომაზე დასწრების უფლება აქვთ გამგებელს, აგრეთვე ამ სხდომაზე სპეციალურად მოწვეულ პირებს.
2. ბიუროს სხდომებს სათათბირო ხმის უფლებით შეიძლება დაესწრონ გამგებელი, დროებითი სამუშაო ჯგუფის თავმჯდომარეები, საკრებულოს წევრები, საკრებულოს აპარატის უფროსი.
3. ბიუროს სხდომაზე საკითხის განხილვაში მონაწილეობის უფლება აქვთ ბიუროს წევრებს, აგრეთვე სათათბირო ხმის უფლებით მონაწილე პირებს. კამათი შეიძლება შეწყდეს მხოლოდ მაშინ, როცა ბიუროს ყველა წევრს მიეცემა აზრის გამოთქმის შესაძლებლობა.

4. ბიუროს წევრს, რომელიც არ ეთანხმება ბიუროს გადაწყვეტილებას, უფლება აქვს თავისი მოსაზრება შეიტანოს ბიუროს სხდომის ოქმში.

5. საკრებულოს ბიუროს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები საკრებულოს ეცნობება საკრებულოს უახლოეს სხდომაზე.

6. საკრებულოს ბიუროს გადაწყვეტილებები ფორმდება ბიუროს სხდომის ოქმით, რომელსაც ხელს აწერს ბიუროს სხდომის თავმჯდომარე. საკრებულოს ბიუროს სხდომის ოქმის ასლები ეგზავნება საკრებულოს კომისიებს, ფრაქციებს, დროებით სამუშაო ჯგუფებს და საჭიროების შემთხვევაში გამგებელს.

7. საკრებულოს, სხდომაზე დამსწრეთა ხმების უმრავლესობით, მაგრამ არა ნაკლებ სიითი შემადგენლობის 1/3-ისა, უფლება აქვს გააუქმოს ან ცვლილებები შეიტანოს საკრებულოს ბიუროს გადაწყვეტილებებში.

8. საკრებულოს ბიუროს ორგანიზაციულ-ტექნიკურ მომსახურებას და საქმისწარმოებას უზრუნველყოფს საკრებულოს აპარატი.

9. საკრებულოს ბიუროს სხდომის მუშაობაზე ვრცელდება საკრებულოს სხდომის მუშაობის წესები.

თავი V. საკრებულოს კომისიები, ფრაქციები და დროებითი სამუშაო ჯგუფები

მუხლი 20. საკრებულოს კომისიის შექმნა

1. საკრებულოში საკითხების წინასწარი მომზადების, გადაწყვეტილებათა შესრულებისთვის ხელის შეწყობის, ადგილობრივი თვითმმართველობის აღმასრულებელი ორგანოს და მისი სტრუქტურული ერთეულების კონტროლის მიზნით, საკრებულოში იქმნება არაუმეტეს 5 კომისიისა.

2. საკრებულოს კომისია იქმნება საკრებულოს არა ნაკლებ 5 წევრის შემადგენლობით, საკრებულოს უფლებამოსილების ვადით. კომისიები იქმნება მხოლოდ საკრებულოს წევრთაგან.

3. საკრებულოს კომისიათა რაოდენობა, დასახელება და უფლებამოსილება განისაზღვრება ამ დებულებით.

4. საკრებულოს წევრი ვალდებულია იყოს ერთი, მაგრამ არა უმეტეს ორი კომისიის წევრი. კომისიის თავმჯდომარე არ შეიძლება იმავდროულად იყოს საკრებულოს სხვა კომისიის თავმჯდომარეც.

5. საკრებულოს თავმჯდომარეს, საკრებულოს ბიუროს ან საკრებულოს წევრთა სიითი შემადგენლობის 1/3-ს უფლება აქვთ სათანადო წერილობითი დასაბუთების წარდგენით დააყენონ ახალი კომისიის შექმნის, არსებული კომისიის გაუქმების ან კომისიათა გაერთიანების საკითხი. საკრებულოს მიერ ამ საკითხზე გადაწყვეტილება მიიღება დებულების შესაბამის მუხლში ცვლილებების ან/და დამატებების შეტანის გზით, დებულებაში ცვლილებების ან/და დამატებების შეტანის დადგენილი წესით.

6. საკრებულოს კომისიის შემადგენლობას და მასში ცვლილებების შეტანას კომისიის თავმჯდომარის წარდგინებით ამტკიცებს საკრებულო. საკრებულოს კომისია იქმნება საკრებულოს ფრაქციათა პროპორციული წარმომადგენლობის დაცვით.

მუხლი 21. საკრებულოს კომისიები

1. საკრებულოს კომისიებია:

- ა) სამანდატო-საპროცედურო საკითხთა კომისია;
- ბ) იურიდიულ საკითხთა და ადამიანის უფლებათა დაცვის კომისია;
- გ) საფინანსო-სარევიზიო კომისია;
- დ) სოციალურ საკითხთა (ჯანდაცვა, კულტურა, განათლება, სპორტი) კომისია;
- ე) ეკონომიკური განვითარების საკითხთა (სოფლის მეურნეობა, მრეწველობა, მშენებლობა, ვაჭრობა, მომსახურება, ინფრასტრუქტურა, ბუნებრივი რესურსებისა და გარემოს დაცვა) კომისია.

2. სამანდატო-საპროცედურო საკითხთა კომისია:

- ა) ამზადებს და საკრებულოს წარუდგენს დასკვნებს საკრებულოს წევრის უფლებამოსილების ცნობის ან მისთვის უფლებამოსილების შეწყვეტის თაობაზე.
- ბ) აკონტროლებს საკრებულოს წევრთა მიერ საქართველოს კანონმდებლობის და საკრებულოს დებულების დაცვას.
- გ) ახორციელებს კონტროლს საკრებულოს და საკრებულოს წევრთა მიერ უფლებამოსილების განხორციელების პროცესზე. შემოსული შენიშვნებისა და წინადადებების საფუძველზე საკრებულოს წარუდგენს სათანადო დასკვნებს.

3. იურიდიულ საკითხთა და ადამიანის უფლებათა დაცვის კომისია:

- ა) ახორციელებს საკრებულოში განსახილველი სამართლებრივი აქტების პროექტების წინასწარ იურიდიულ ექსპერტიზას. ადგენს და გასცემს დასკვნებს პროექტებზე, საკონსულტაციო – სამართლებრივ დახმარებას უწევს საკრებულოსა და საკრებულოს აპარატის მოსამსახურეებს.

ბ) იღებს და რეაგირებს შემოსულ განცხადებებსა და წინადადებებზე ადამიანთა უფლებების დაცვის სფეროში. საკრებულოს წარუდგენს დასკვნებს და რეკომენდაციებს განსახილველად.

4. საფინანსო-სარევიზიო კომისია:

ა) წინასწარ განიხილავს გამგებლის მიერ წარმოდგენილ ბიუჯეტის პროექტს, შეიმუშავებს და წარუდგენს საკრებულოს დასკვნებსა და წინადადებებს.

ბ) საკრებულოს მიერ გამგებლის წარმოდგენილი ბიუჯეტის პროექტის უარყოფის შემთხვევაში ორგანიზებას უწევს ბიუჯეტის ახალი პროექტის მომზადებას.

გ) წინასწარ განიხილავს და ამზადებს წინადადებებს ადგილობრივი გადასახადების და მოსაკრებლების შემოღებისა და გაუქმების საკითხებზე.

დ) წინასწარ განიხილავს და ამზადებს დასკვნებს საკრებულოს იმ გადაწყვეტილებათა პროექტებზე, რომლებიც დაკავშირებულია ადგილობრივ ბიუჯეტში ცვლილებების შეტანასთან ან სხვა ფინანსურ საკითხებთან.

ე) ამოწმებს ადგილობრივი შემოსავლების ამოღების დროულობას და მათ აღრიცხვას, ადგილობრივი ხარჯების კანონიერებას და ბიუჯეტთან მათ შესაბამისობას.

ვ) აკონტროლებს გამგეობისა და ადგილობრივი სამსახურების საქმიანობას.

ზ) სამ თვეში ერთხელ საკრებულოს წარუდგენს ანგარიშს საკრებულოს აღმასრულებელი ორგანოების საქმიანობის კონტროლის შედეგების შესახებ.

თ) საკრებულოს წარუდგენს ანგარიშს ბიუჯეტის შესრულების შესახებ.

ი) ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშის დამტკიცებისას იძლევა წინასწარ დასკვნას გამგებლის მოხსენებაზე.

5. სოციალურ (ჯანდაცვა, კულტურა, განათლება, სპორტი) საკითხთა კომისია წინასწარ განიხილავს ჯანდაცვის, სოციალურ, კულტურის, განათლების, სპორტის საკითხებთან დაკავშირებულ პროექტებს, ამზადებს და საკრებულოს წარუდგენს წინადადებებსა და დასკვნებს ამ საკითხების თაობაზე.

6. ეკონომიკურ საკითხთა (სოფლის მეურნეობა, მრეწველობა, მშენებლობა, ვაჭრობა, მომსახურება, ინფრასტრუქტურა, ბუნებრივი რესურსებისა და გარემოს დაცვა) კომისია:

ა) წინასწარ განიხილავს საკითხებს და საკრებულოსთვის ამზადებს დასკვნებს ადგილობრივ, სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების პროექტებზე,

ბ) განიხილავს საკრებულოში შემოტანილ ეკონომიკური საკითხის პროექტებს, საკრებულოსთვის ამზადებს დასკვნებს მათ შესახებ.

7. საკრებულოს კომისიების საქმიანობის წესი განისაზღვრება საკრებულოს შესაბამისი კომისიის დებულებით.

მუხლი 22. საკრებულოს კომისიათა უფლებამოსილება

1. საკრებულოს კომისია:

- ა) სამუშაო გეგმის შესაბამისად შეიმუშავებს, განიხილავს და საკრებულოს სხდომისათვის ამზადებს საკრებულოს გადაწყვეტილებათა პროექტებს და წარუდგენს საკრებულოს ბიუროს;
- ბ) წინასწარ განიხილავს საკრებულოში შემოტანილ, მის სფეროს მიკუთვნებულ, საკრებულოს გადაწყვეტილებათა პროექტებს; ამზადებს დასკვნებს და მონაწილეობს მათ განხილვაში;
- გ) ისმენს საკრებულოსადმი ანგარიშვალდებულ ორგანოთა და თანამდებობის პირთა ანგარიშებს;
- დ) განიხილავს იმ თანამდებობის პირთა კანდიდატურებს, რომელსაც ირჩევს, ნიშნავს, ამტკიცებს და რომელთა დანიშვნაზეც თანხმობას იძლევა საკრებულო და დასკვნებს წარუდგენს საკრებულოს ბიუროს;
- ე) განიხილავს თვითმმართველი ერთეულის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებისა და ბიუჯეტის პროექტებს და შეიმუშავებს დასკვნებს;
- ვ) აკონტროლებს საკრებულოს გადაწყვეტილებათა შესრულებას და საჭიროების შემთხვევაში შესაბამის დასკვნას წარუდგენს საკრებულოს;
- ზ) ახორციელებს საკრებულოს დავალებით სხვა უფლებამოსილებებს.

2. საკრებულოს წინაშე ანგარიშვალდებული თანამდებობის პირები კომისიის მოთხოვნით ვალდებულნი არიან კომისიის მიერ დადგენილ ვადაში წარადგინონ შესაბამისი დოკუმენტები, დასკვნები და სხვა მასალები, დაესწრონ კომისიის სხდომებს, პასუხი გასცენ სხდომაზე დასმულ შეკითხვებზე და წარადგინონ გაწეული საქმიანობის ანგარიში.

3. საკრებულოს კომისიების საქმიანობას კოორდინაციას უწევს საკრებულოს თავმჯდომარე.

მუხლი 23. კომისიის სხდომა

1. საკრებულოს კომისია უფლებამოსილია შეუდგეს მუშაობას თუ არჩეულია კომისიის თავმჯდომარე და კომისიის სამი წევრი მაინც.

2. საკრებულოს კომისიის სხდომებს იწვევს კომისიის თავმჯდომარე. კომისიის სხდომები იმართება დადგენილი გრაფიკის მიხედვით, თვეში ერთხელ მაინც, კომისიის სამუშაო გეგმის შესაბამისად.

3. კომისიის რიგგარეშე სხდომა მოიწვევა საკრებულოს თავმჯდომარის, კომისიის თავმჯდომარის ან კომისიის წევრთა 1/3-ის ინიციატივით. საკრებულოს სხდომების დროს კომისია შეიძლება შეიკრიბოს საკრებულოს დავალებით ცალკეულ საკითხთა სასწრაფოდ განხილვის მიზნით.

4. კომისიის სხდომის დღის წესრიგს ადგენს კომისიის თავმჯდომარე, გარდა იმ შემთხვევისა როცა კომისია წინასწარ მიიღებს გადაწყვეტილებას დღის წესრიგის შესახებ. კომისიის წევრთა წინადადებით დღის წესრიგში შეიძლება შეტანილი იქნეს ცვლილებები.

დღის წესრიგს და მასში ცვლილებების შეტანას ამტკიცებს კომისია დამსწრე წევრთა უმრავლესობით.

5. საკრებულოს კომისიის თავმჯდომარის, საკრებულოს ბიუროს ან შესამაბისი კომისიების გადაწყვეტილებით შეიძლება ჩატარდეს კომისიების ერთობლივი სხდომა.

მუხლი 24. კომისიის მუშაობის წესი

1. კომისიის სხდომა საჯაროა. კომისიის სხდომა ან სხდომის ნაწილი შეიძლება გამოცხადდეს დახურულად კომისიის წევრთა სიითი შემადგენლობის უმრავლესობის გადაწყვეტილებით თუ სხდომაზე განსახილველ საკითხთან დაკავშირებული მონაცემების გახმაურება აკრძალული ან შეზღუდულია კანონით.

2. კომისიის დახურულ სხდომაზე დასწრების უფლება აქვთ საკრებულოს თავმჯდომარეს, საკრებულოს წევრებს, გამგებელს, კომისიაში სამუშაოდ მოწვეულ და აგრეთვე ამ სხდომაზე სპეციალურად მოწვეულ პირებს.

3. კომისიას უფლება აქვს მის მიერ განსახილველი საკითხების მოსამზადებლად გამგეობის შესაბამისი სამსახურების, სამეცნიერო დაწესებულებებისა და საზოგადოებრიობის წარმომადგენლებისაგან შექმნას კომისიის სამუშაო ჯგუფები.

4. კომისიის სხდომაზე საკითხის განხილვისას წინადადებების შემოტანის უფლება აქვს მხოლოდ კომისიის წევრებს. წინადადება კამათის შეწყვეტის შესახებ კენჭისყრაზე შეიძლება დადგეს მხოლოდ მაშინ, როცა კომისიაში შემავალ ყველა ფრაქციის წარმომადგენელს აზრის გამოთქმის შესაძლებლობა მიეცემა.

5. კომისიებმა მოხსენება მათთვის განსახილველად გადაცემულ ნორმატიული აქტის პროექტებზე საკრებულოს მიერ დაწესებულ ვადაში უნდა წარადგინონ. თუ ვადა დაწესებული არ არის, კომისიისთვის ნორმატიული აქტის პროექტის გადაცემიდან ერთი თვის გასვლის შემდეგ კომისია ვალდებულია გამოვიდეს მოხსენებით საკრებულოს სხდომაზე აღნიშნული ნორმატიული აქტის პროექტის შესახებ.

6. თუ კომისიაში გადაცემული რამდენიმე პროექტი ეხება ერთი და იგივე საკითხს, კომისია წყვეტს თუ რომელ მათგანს გაუწიოს რეკომენდაცია, როგორც ძირითადს. დანარჩენ ნორმატიული აქტის პროექტებზე ცალკე გადაწყვეტილების გამოტანა არ ხდება. თუ კომისიაში ერთ-ერთი წევრი მაინც მოითხოვს სხვა რომელიმე ნორმატიული აქტის პროექტის ძირითადად მიჩნევას, საკითხი წყდება კენჭისყრით.

7. კომისიის წევრს, რომელიც არ ეთანხმება კომისიის გადაწყვეტილებას უფლება აქვს თავისი მოსაზრება შეიტანოს კომისიის სხდომის ოქმში და საკრებულოს სხდომაზე მოითხოვოს მისი გაცნობა ან თანამომხსენებლად გამოსვლა. კომისიის წევრის ეს მოთხოვნა უნდა დაკმაყოფილდეს.

8. საკრებულოს სხდომაზე კომისიის თავმჯდომარე კომისიის დასკვნის გამოსატანად ნიშნავს ერთან რამდენიმე მომხსენებელს.

9. კომისიის მოხსენებები საკრებულოს ბიუროს წარედგინება წერილობითი სახით. მოხსენებაში უნდა იყოს აღნიშნული შესაბამის საკითხზე კომისიის დასკვნა და ამ საკითხის გადაჭრის რეკომენდაცია. მოხსენებაში აღნიშნება კომისიის წევრთა უმცირესობის აზრიც და ამ საკითხზე კომისიის თვალსაზრისი.

10. თუ კომისიის მუშაობის წესი არ ითვალისწინებს განსხვავებებს კომისიის სხდომის მუშაობაზე ვრცელდება საკრებულოს სხდომის მუშაობის წესები.

მუხლი 25. კომისიის სხდომაზე გადაწყვეტილების მიღება

1. კომისიის სხდომა უფლებამოსილია მიიღოს გადაწყვეტილება, თუ მას ესწრება წევრთა ნახევარი მაინც. გადაწყვეტილების მიღება ხდება კომისიის სხდომაზე დამსწრე წევრთა უმრავლესობით. თუ რამდენიმე კომისია იხილავს საითხს ერთობლივ სხდომაზე კენჭისყრა თითოეული კომისიისათვის ცალ-ცალკე ტარდება.

2. კომისიის სხდომაზე გადაწყვეტილება მიიღება ღია კენჭისყრით. ხმების თანაბრად გაყოფის შემთხვევაში კომისიის თავმჯდომარეს აქვს გადამწყვეტი ხმის უფლება.

3. კომისია განსახილველ საკითხებთან დაკავშირებით იღებს რეკომენდაციებს, დასკვნებს, წინადადებებს, ხოლო ორგანიზაციულ საკითხებთან დაკავშირებით – გადაწყვეტილებებს.

მუხლი 26. კომისიის საქმიანობის უზრუნველყოფა

1. კომისიის ორგანიზაციულ-ტექნიკურ მომსახურებას უზრუნველყოფს საკრებულოს აპარატი.

2. კომისიასთან, კომისიის გადაწყვეტილებით შეიძლება შეიქმნას საკონსულტაციო საბჭოები. საბჭოების შემადგენლობას კომისიის თავმჯდომარის წარდგინებით, ამტკიცებს საკრებულოს კომისია. საკონსულტაციო საბჭოს სხდომებს იწვევს და თავმჯდომარეობს კომისიის თავმჯდომარე. საკონსულტაციო საბჭო შეიმუშავებს რეკომენდაციებს საკრებულოს კომისიის მიერ განსახილველ საკითხებზე. საჭიროების შემთხვევაში შესაძლოა ჩატარდეს კომისიისა და საკონსულტაციო საბჭოს (საბჭოების) ერთობლივი სხდომა.

3. კონკრეტული საკითხების დასამუშავებლად, საკრებულოს ბიუროს მიერ განსაზღვრული ქვოტების ფარგლებში, კომისიის თავმჯდომარის წინადადებით, საკრებულოს თავმჯდომარე არა უმეტეს 6 თვის ვადით, შრომითი ხელშეკრულების საფუძველზე კომისიაში სამუშაოდ იწვევს ექსპერტ-კონსულტატებს.

მუხლი 27. კომისიის სხდომის ოქმი

კომისიის სხდომაზე დგება ოქმი, რომელშიც უნდა აისახოს სხდომის ჩატარების ადგილი და დრო, სხდომის დღის წესრიგის საკითხები, ყველა წამოყენებული წინადადება, კენჭისყრის შედეგები და მიღებული გადაწყვეტილება. სხდომის ოქმს ხელს აწერს კომისიის თავმჯდომარე. კომისიის სხდომათა ოქმები გადაეცემა საკრებულოს თავმჯდომარეს. სხდომათა ოქმს თან უნდა დაერთოს სხდომაზე დამსწრე კომისიის წევრთა და სხდომაში მონაწილე სხვა პირთა სია.

მუხლი 28. საკრებულოს ფრაქციის დაფუძნება და რეგისტრაცია

1. საკრებულოს ფრაქცია წარმოადგენს საერთო პოლიტიკური შეხედულების მქონე საკრებულოს წევრთა ნებაყოფლობით გაერთიანებას, რომელიც იქმნება საკრებულოში მათი საქმიანობის კოორდინაციის მიზნით.

2. ერთი პარტიის წევრებმა შეიძლება შექმნან მხოლოდ ერთი ფრაქცია. პარტიის წევრს, თუ მისი პარტიის წევრებმა შექმნეს ფრაქცია, უფლება არ აქვს შევიდეს სხვა ფრაქციაში.

3. საკრებულოს წევრი შეიძლება გაერთიანდეს მხოლოდ ერთ ფრაქციაში.

4. საკრებულოს ფრაქციაში არ უნდა იყოს საკრებულოს იმ სამ წევრზე ნაკლები, რომელთა უფლებამოსილება ცნობილია საკრებულოს მიერ.

5. ფრაქციათა შექმნის საფუძველია საკრებულოს წევრთა პარტიულობა და პოლიტიკური შეხედულებანი. დაუშვებელია ეროვნული, ტერიტორიული ან სხვა კერძო ნიშნით (რელიგიური, პროფესიული და ა.შ.) ფრაქციებად გაერთიანება. ფრაქციას აქვს სახელი.

6. ფრაქციას უნდა გააჩნდეს წესდება, რომელშიც განისაზღვრება ფრაქციის შექმნისა და მის შემადგენლობაში ცვლილებების შეტანის წესი, ფრაქციის ხელმძღვანელის არჩევის წესი და კომპეტენცია, ფრაქციის წევრთა უფლებამოსილება, ფრაქციის მიზნები და ამოცანები, წესდების მიღებისა და მასში ცვლილებების შეტანის პროცედურა.

7. საკრებულოს წევრს უფლება აქვს ამ დებულებით (რეგლამენტით) დადგენილი წესით გაერთიანდეს ფრაქციაში ან ნებისმიერ დროს, მოტივაციის გარეშე გავიდეს ფრაქციიდან. ფრაქციას უფლება აქვს ფრაქციის წესდებით დადგენილი წესით მიიღოს ახალი წევრი ფრაქციაში ან ფრაქციიდან გარიცხოს წევრი.

8. ფრაქციებს რეგისტრაციაში ატარებს საკრებულოს ბიურო საკრებულოს სამანდატო-საპროცედურო საკითხთა კომისიის წარდგინებით. ფრაქციის რეგისტრაციისათვის საჭიროა ფრაქციის თავმჯდომარისა და ფრაქციაში გაერთიანებულ საკრებულოს წევრთა წერილობითი განცხადება. ფრაქციის წევრთა რაოდენობრივი ცვლილებები დაუყოვნებლივ ეცნობება სამანდატო-საპროცედურო საკითხთა კომისიას.

9. საკრებულოს წევრთა გაერთიანება ფრაქციის სტატუს იძენს მისი რეგისტრაციის მომენტიდან.

10. ფრაქცია რეგისტრაციამდე თავისი შემადგენლობიდან ირჩევს ფრაქციის თავმჯდომარეს, რომელიც ფრაქციის რეგისტრაციისთვის საკრებულოს სამანდატო-საპროცედურო საკითხთა კომისიას მიმართავს განცხადებით. განცხადებაში აღინიშნება ფრაქციის სახელწოდება, მისი თავმჯდომარისა და ფრაქციის წევრთა ვინაობა. განცხადება ხელმოწერილი უნდა იქნეს ფრაქციის ყველა წევრის მიერ. განცხადებას თან უნდა დაერთოს ფრაქციის მიერ მიღებული ფრაქციის წესდება.

11. ფრაქციის რეგისტრაციის საკითხს დაუყოვნებლივ განიხილავს საკრებულოს სამანდატო-საპროცედურო საკითხთა კომისია (ხოლო მუდმივი კომისიის შექმნამდე – დროებითი სამანდატო კომისია) და დასკვნას წარუდგენს საკრებულოს ბიუროს (საკრებულოს ბიუროს ფორმირებამდე, საკრებულოს თავმჯდომარეს). საკრებულოს პირველ სხდომაზე საკრებულოს თავმჯდომარე ვალდებულია დროებითი სამანდატო-საპროცედურო საკითხთა კომისიის დასკვნის წარდგენისთანავე დაუყოვნებლივ აცნობოს საკრებულოს სხდომას ფრაქციის დაფუძნების შესახებ. საკრებულო, საკრებულოს თავმჯდომარის ამ განცხადებას იღებს ცნობად კენჭისყრის გარეშე და ფრაქცია ითვლება რეგისტრირებულად. მოგვიანებით დაფუძნებული ფრაქცია ითვლება რეგისტრირებულად, თუ საკრებულოს ბიურო არ მიიღებს უარყოფით მოტივირებულ გადაწყვეტილებას. ფრაქციას უფლება აქვს საკრებულოს ბიუროს ამ გადაწყვეტილების მართლზომიერების საკითხი დასვას საკრებულოს სხდომაზე. ფრაქციის რეგისტრაციის საკითხს საკრებულოს სხდომა იხილავს რიგგარეშედ და იღებს გადაწყვეტილებას სხდომაზე დამსწრე საკრებულოს წევრთა უმრავლესობით, მაგრამ არანაკლებ სიითი შემადგენლობის 1/3-ისა.

12. ფრაქციაში ახალი წევრის მიღების, ფრაქციიდან წევრის გასვლის ან გარიცხვის, ფრაქციის წესდებაში ცვლილების, ფრაქციის თანამდებობის პირთა შეცვლის შესახებ დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს საკრებულოს სამანდატო-საპროცედურო საკითხთა კომისიას. თუ ფრაქციიდან წევრთა გასვლის ან გარიცხვის შედეგად მასში გაერთიანებული დარჩა საკრებულოს 3 წევრზე ნაკლები, ფრაქცია ითვლება გაუქმებულად, რასაც საკრებულოს სამანდატო-საპროცედურო საკითხთა კომისია უახლოეს სხდომაზე აცნობებს საკრებულოს.

მუხლი 29. საკრებულოს ფრაქციის უფლებები

1. საკრებულოს ფრაქციას უფლება აქვს:

ა) გამოხატოს და გაატაროს საკუთარი კურსი საკრებულოს უფლებამოსილებას მიკუთვნებული საკითხების გადაწყვეტასთან დაკავშირებით;

- ბ) მიიღოს გადაწყვეტილება საკრებულოს სხდომაზე განსახილველი საკითხის შესახებ ფრაქციის ერთიანი პოზიციის გამოხატვისა და სხდომაზე მომხსენებლის დანიშვნის თაობაზე;
- გ) მიიღოს გადაწყვეტილება ფრაქციების კოალიციასთან ან სხვა ფრაქციასთან გაერთიანების, ფრაქციის გაუქმების, ფრაქციის წესდებაში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის შესახებ;
- დ) მიიღოს და ცვლილებები შეიტანოს ფრაქციის წესდებაში; ფრაქციის წესდებით დადგენილი წესით აირჩიოს და გადაირჩიოს ფრაქციის თავმჯდომარე;
- ე) მიიღოს გადაწყვეტილება ფრაქციის საქმიანობის საკითხებზე;
- ვ) წარადგინოს კანდიდატები საკრებულოს თანამდებობის პირთა არჩევით თანამდებობაზე;
- ზ) გადაწყვიტოს ფრაქციის პროპორციული წარმომადგენლობითი კვოტების გამოყენების საკითხები;
- თ) მოამზადოს და საკრებულოს განსახილველად წარუდგინოს სამართლებრივი აქტების პროექტები;
- ი) საკრებულოს ყველა კომისიასა და დროებით სამუშაო ჯგუფში შეიყვანოს ფრაქციის ერთი წევრი მაინც;
- კ) მოითხოვოს ცალკეულ საკითხებზე დროებითი სამუშაო ჯგუფის შექმნა;
- ლ) შეკითხვით მიმართოს საკრებულოს მიერ შექმნილ ორგანოებს და საკრებულოს წინაშე ანგარიშვალდებულ თანამდებობის პირებს;
- მ) საკრებულოს კომისიაში და საკრებულოს სხდომაზე გამოთქვას თავისი მოსაზრება საკრებულოს მიერ ასარჩევ, დასანიშნ, დასამტკიცებელ ან იმ კანდიდატურის თაობაზე, რომლის დანიშვნაზეც თანხმობას იძლევა საკრებულო;
- ნ) წელიწადში ორჯერ, საკრებულოს ბიუროს მიერ დამტკიცებული გრაფიკის შესაბამისად, საკრებულოს სხდომაზე გააკეთოს ფრაქციის თითო საათიანი მოხსენება;
- ო) გამოაქვეყნოს თავისი თვალსაზრისი და მიმართვა საკრებულოს საინფორმაციო საშუალებებში;
- პ) ისარგებლოს საქართველოს კანონმდებლობითა და ამ დებულებით (რეგლამენტით) გათვალისწინებული სხვა უფლებებით.

2. ფრაქციის გადაწყვეტილებით, ფრაქციის მიერ წარდგენილი წევრი, გარდა საკრებულოს კომისიის ან დროებითი სამუშაო ჯგუფის თავმჯდომარისა, საკრებულოს ორგანოებში წყვეტს საქმიანობას მისი ფრაქციიდან გარიცხვის, გასვლის ან ფრაქციის მიერ ამ ორგანოებიდან მისი გამოწვევის შემთხვევაში. ფრაქციას ნებისმიერ დროს შეუძლია შეცვალოს მის მიერ წარდგენილი წევრი ფრაქციის სხვა წევრით, რის შესახებაც წერილობით აცნობებს შესაბამისი კომისიის (დროებითი სამუშაო ჯგუფის) თავმჯდომარეს.

3. ფრაქციის წარმომადგენელთა რაოდენობა საკრებულოს კომისიებში და დროებით სამუშაო ჯგუფებში (გარდა ინტერფრაქციული ჯგუფისა) განისაზღვრება ფრაქციაში გაერთიანებულ

წევრთა რაოდენობის პროპორციულად. ფრაქციების პროპორციული წარმომადგენლობის კვოტებს ადგენს საკრებულოს ბიურო. ფრაქციას უფლება აქვს საკრებულოს ბიუროს ამ გადაწყვეტილების მართლზომიერების საკითხი დასვას საკრებულოს სხდომაზე. საკრებულოს სხდომა ამ საკითხს იხილავს რიგგარეშედ და იღებს გადაწყვეტილებას სხდომაზე დამსწრე საკრებულოს წევრთა უმრავლესობით, მაგრამ არა ნაკლებ სიითი შემადგენლობის 1/3-ისა.

4. ფრაქციის პროპორციული წარმომადგენლობის შეცვლის შემთხვევაში, საკრებულოს კომისიებსა და დროებით სამუშაო ჯგუფებში ფრაქციის წარმომადგენლობის პერსონალურ საკითხს წყვეტს შესაბამისი ფრაქცია.

5. ფრაქციის წარმომადგენელს საკრებულოს სხდომაზე გააჩნია სიტყვით გამოსვლის უპირატესი რიგითობა ფრაქციის გარეშე წევრთან შედარებით.

მუხლი 30. ფრაქციის საქმიანობის ორგანიზაცია

1. ფრაქციის უმაღლესი ორგანოა ფრაქციის სხდომა.
2. ფრაქციის სხდომის პერიოდულობა, სხდომის ჩატარებისა და გადაწყვეტილების მიღების წესი განისაზღვრება ფრაქციის წესდებით.
3. ფრაქციას საკრებულოს შენობაში გამოეყოფა სამუშაო ფართობი, ხოლო სხდომათა დარბაზში – შესაბამისი ადგილი.
4. ფრაქციისთვის სხდომათა დარბაზში ადგილისა და სამუშაო ფართის გამოყოფა ხდება ფრაქციაში გაერთიანებულ წევრთა შესაბამისად.
5. ფრაქციის საქმიანობის საორგანიზაციო და მატერიალურ-ტექნიკურ უზრუნველყოფას ახორციელებს საკრებულოს აპარატი.

მუხლი 31. ფრაქციათა კოალიცია

1. ფრაქციებს, ერთობლივი საქმიანობის კოორდინაციის მიზნით, შეუძლიათ შექმნან ფრაქციების კოალიცია.
2. ფრაქციათა კოალიციას შეიძლება გააჩნდეს წესდება და ერთობლივი საკოორდინაციო ორგანო. რომლის უფლებამოსილება, სტრუქტურა და მუშაობის ორგანიზაცია განისაზღვრება კოალიციის წესდებით.
3. ფრაქციას ნებისმიერ დროს აქვს უფლება გაერთიანდეს ან გავიდეს კოალიციიდან.
4. ფრაქციის ყოფნა ან არ ყოფნა კოალიციაში გავლენას არ ახდენს მის წარმომადგენლობით კვოტაზე.

მუხლი 32. საკრებულოს დროებითი სამუშაო ჯგუფი

1. საკრებულო, სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით ქმნის დროებით სამუშაო ჯგუფებს, რომლის უფლებამოსილების ვადა არ უნდა აღემატებოდეს სამ თვეს.

2. დროებითი სამუშაო ჯგუფები იქმნება:

ა) ცალკეულ საკითხთა შესწავლის მიზნით;

ბ) საკრებულოს მიერ განსახილველ საკითხზე წარმოშობილ აზრთა სხვადასხვაობის აღმოფხვრისა და ფრაქციების პოზიციების შეჯერების მიზნით (ინტერფრაქციული ჯგუფი).

3. დროებითი სამუშაო ჯგუფის შექმნის შესახებ საკრებულოს გადაწყვეტილებაში მითითებული უნდა იყოს ჯგუფის შექმნის მიზანი, გამოსაკვლევ საკითხთა წრე, ჯგუფის უფლებამოსილების ვადა და წევრთა რაოდენობა.

4. დროებითი სამუშაო ჯგუფი იქმნება მხოლოდ კონკრეტულ საკითხთან დაკავშირებით და უქმდება ამ დებულებით (რეგლამენტით) დადგენილი წესით და შემთხვევებში.

5. დროებითი სამუშაო ჯგუფის დებულებას შეიმუშავენს დროებითი სამუშაო ჯგუფი და ამტკიცებს საკრებულოს ბიურო.

6. საკრებულოს შეუძლია დროებითი სამუშაო ჯგუფის უფლებამოსილების ვადის გასვლამდე სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით – მიიღოს გადაწყვეტილება დროებითი სამუშაო ჯგუფის უფლებამოსილებისა და საკითხის შესწავლის შეწყვეტის ან დროებითი სამუშაო ჯგუფის შემადგენლობის შეცვლის შესახებ.

7. უფლებამოსილების ვადის გასვლამდე დროებითი სამუშაო ჯგუფი ვალდებულია წარმოადგინოს გადაწყვეტილების პროექტი ან დასკვნა განსახილველ საკითხზე. საკრებულო, უახლოეს სხდომაზე ისმენს დროებითი სამუშაო ჯგუფის ანგარიშს გაწეული საქმიანობის შესახებ. ანგარიშის მოსმენის შემდეგ საკრებულო განიხილავს დროებითი სამუშაო ჯგუფის მიერ წარმოდგენილ გადაწყვეტილების პროექტს და იღებს შესაბამის გადაწყვეტილებას, რის შემდგომაც უწყვეტს უფლებამოსილებას დროებით სამუშაო ჯგუფს. ამასთან, საკითხის დამატებითი შესწავლის მიზნით საკრებულო უფლებამოსილია ამ დებულებით დადგენილი წესით იმავე საკითხზე შექმნას ახალი დროებითი სამუშაო ჯგუფი ძველი ჯგუფისგან განსხვავებული (არა ნაკლებ 1/3-ით) შემადგენლობით.

8. დროებითი სამუშაო ჯგუფის წევრებს და მის თავმჯდომარეს, სამუშაო ჯგუფის უფლებამოსილების ვადით თავისი შემადგენლობიდან ირჩევს საკრებულო, ხოლო ინტერფრაქციული დროებითი სამუშაო ჯგუფის წევრებს ირჩევენ საკრებულოს შესაბამისი ფრაქციები თანაბარი წარმომადგენლობით. საკრებულოს თავმჯდომარე შეიძლება იყოს ინტერფრაქციული და დროებითი სამუშაო ჯგუფის შემადგენლობაში.

9. დროებითი სამუშაო ჯგუფის თავმჯდომარის არჩევა და გადარჩევა, დროებითი სამუშაო ჯგუფის სხდომის ჩატარების წესი, სხდომაზე გადაწყვეტილების მიღების, ჯგუფის მუშაობის,

მისი საქმიანობის უზრუნველყოფისა და ოქმის შედგენის წესი განისაზღვრება საკრებულოს კომისიისთვის ამ დებულებით (რეგლამენტით) დადგენილი წესის შესაბამისად.

მუხლი 33. დროებითი სამუშაო ჯგუფის თავმჯდომარე

1. დროებითი სამუშაო ჯგუფის თავმჯდომარეს ირჩევს საკრებულო. ჯგუფის თავმჯდომარის არჩევა და გადარჩევა ხდება ამ დებულებითა (რეგლამენტით) და დროებითი სამუშაო ჯგუფის დებულებით დადგენილი წესით.

2. დროებითი სამუშაო ჯგუფის თავმჯდომარე:

- ა) უზრუნველყოფს სამუშაო გეგმის შესაბამისად ჯგუფის მუშაობას;
- ბ) იწვევს, ხსნის და წარმართავს ჯგუფის სხდომებს;
- გ) უზრუნველყოფს საქართველოს კანონმდებლობით, საკრებულოს რეგლამენტითა და ამ დებულებით დადგენილი პროცედურების დაცვას;
- დ) ადგენს ჯგუფის სხდომის დღის წესრიგის პროექტს, განსახილველ საკითხებზე გამოსვლის მსურველთა სიას, საკრებულოს რეგლამენტითა და ამ დებულებით დადგენილი წესით განსაზღვრავს გამომსვლელთა რიგითობას და აძლევს მათ სიტყვას;
- ე) სვამს საკითხს კენჭისყრაზე და აცხადებს კენჭისყრის შედეგებს;
- ვ) ხელს აწერს ჯგუფის სხდომის ოქმებს;
- ზ) მოქმედებს ჯგუფის სახელით;
- თ) ანგარიშვალდებულია საკრებულოს წინაშე;
- ი) ახორციელებს საქართველოს კანონმდებლობით, საკრებულოს რეგლამენტით, ამ დებულებითა და ჯგუფის დებულებით განსაზღვრულ სხვა უფლებამოსილებებს.

თავი VI. საკრებულოს სხდომა

მუხლი 34. საკრებულოს პირველი სხდომის მოწვევა

1. ახლადარჩეული საკრებულოს პირველ სხდომას იწვევს საქართველოს პრეზიდენტი არჩევნების საბოლოო შედეგების შეჯამებიდან 30 დღის ვადაში. განცხადება საკრებულოს პირველი სხდომის ჩატარების ადგილისა და დროის შესახებ ქვეყნდება ადგილობრივ გაზეთებში, მასობრივი ინფორმაციის სხვა საშუალებებში ან სხვა წესით ეცნობებათ საკრებულოს წევრებს სხდომის ჩატარებამდე ორი დღით ადრე მაინც.

2. ახლადარჩეული საკრებულოს პირველი სხდომა იმართება თუ საკრებულოს შემადგენლობაში არჩეულია საკრებულოს წევრთა 2/3 მაინც.

მუხლი 35. საკრებულოს პირველი სხდომის გახსნა

1. ახლადარჩეული საკრებულოს პირველი სხდომა შეიძლება გაიხსნას, თუ მას ესწრება (რეგისტრაცია გაიარა) ახლადარჩეული საკრებულოს სრული შემადგენლობის ნახევარზე მეტი. საკრებულოს წევრთა რეგისტრაციას შესაბამისი საარჩევნო კომისიის მიერ გაცემული საკრებულოს წევრის დროებითი მოწმობის საფუძველზე ახორციელებს საკრებულოს აპარატი. სხდომაზე დასწრებას საკრებულოს წევრები ადასტურებენ სარეგისტრაციო ფურცელზე ხელმოწერით.

2. საკრებულოს პირველ სხდომას ხსნის საოლქო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე. საკრებულოს სხდომებს, საკრებულოს თავმჯდომარის არჩევამდე თავმჯდომარეობს საკრებულოს უხუცესი (სხდომაზე დამსწრე საკრებულოს წევრებიდან ასაკით უფროსი) წევრი.

3. სხდომის თავმჯდომარე საკრებულოს თავმჯდომარის არჩევამდე წარმართავს საკრებულოს სხდომებს, ხელმძღვანელობს საკრებულოს სხდომის ჩატარების ორგანიზაციული საკითხების გადაწყვეტას, ხელს აწერს საკრებულოს სხდომის ოქმს და მიღებულ გადაწყვეტილებებს.

4. საკრებულოს პირველი სხდომა საკრებულოს უფლებამოსილების ცნობამდე მიმდინარეობს შემდეგი დღის წესრიგით:

- ა) საოლქო-საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის მოხსენება;
- ბ) დროებითი სამანდატო კომისიის არჩევა;
- გ) საკრებულოს წევრთა უფლებამოსილების ცნობა.

მუხლი 36. საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის მოხსენება

1. ახლადარჩეული საკრებულო ისმენს შესაბამისი საოლქო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის მოხსენებას არჩევნების შედეგების, არჩევნების ჩატარების სისწორის, შემოსული საჩივრების, განცხადებებისა და საარჩევნო კანონმდებლობის დარღვევის გამოვლენილი ფაქტების შესახებ.

2. საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე, მოხსენების შემდეგ, საარჩევნო დოკუმენტაციას (არჩევნების შემაჯამებელ ოქმები, მასალები არჩევნების შედეგების, მათი ჩატარების სისწორის, შემოსული საჩივრების თაობაზე, განცხადებები საარჩევნო კანონმდებლობის დარღვევის გამოვლენილი ფაქტების შესახებ და სხვა) გადასცემს სხდომის თავმჯდომარეს.

მუხლი 37. საკრებულოს დროებითი სამანდატო კომისიის არჩევა

1. საკრებულო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის მოხსენების შემდეგ, სხდომაზე დამსწრე წევრთა ხმების უმრავლესობით, მაგრამ არანაკლებ საკრებულოს წევრთა სიითი შემადგენლობის ერთი მესამედისა ღია კენჭისყრით, სამი წევრის შემადგენლობით, ირჩევს

დროებით სამანდატო კომისიას, რომელიც თავისი შემადგენლობიდან, ღია კენჭისყრით, ხმების უმრავლესობით, ირჩევს დროებითი კომისიის თავმჯდომარეს და მდივანს.

2. დროებითი სამანდატო კომისია განიხილავს საკრებულოს წევრთა უფლებამოსილების საკითხებს, ამოწმებს საარჩევნო კომისიის მიერ წარმოდგენილ დოკუმენტაციას.

3. დროებითი სამანდატო კომისია თავის უფლებამოსილებებს ახორციელებს საკრებულოს მიერ შესაბამისი მუდმივი კომისიის არჩევამდე.

მუხლი 38. საკრებულოს უფლებამოსილების ცნობა

1. საკრებულოს დროებითი სამანდატო კომისიის არჩევის შემდეგ, სხდომის თავმჯდომარე სამანდატო დროებით კომისიას გადასცემს საკრებულოს წევრთა უფლებამოსილების შესამოწმებლად საჭირო დოკუმენტაციას, რის შემდეგაც ცხადდება შესვენება. შესვენების დროს, ცალკე ოთახში იკრიბება სამანდატო დროებითი კომისია, რომელიც საარჩევნო კომისიის მიერ წარმოდგენილ მასალებზე დაყრდნობით ამოწმებს არჩევნების ჩატარების სისწორეს და შესაბამის დასკვნას მოახსენებს საკრებულოს.

2. საკრებულოს წევრთა უფლებამოსილების ცნობის თაობაზე გადაწყვეტილებაში არ შეიტანება იმ პირის გვარი, რომლის არჩევის კანონიერება გასაჩივრებულია სასამართლოში ან რომლის არჩევის კანონიერება სამანდატო დროებითმა კომისიამ საეჭვოდ მიიჩნია. იმ პირის უფლებამოსილების ცნობის საკითხს, რომლის არჩევის კანონიერება გასაჩივრებულია სასამართლოში, საკრებულო განიხილავს თუ სასამართლომ იგი არჩეულად გამოაცხადა. ხოლო იმ პირის საკითხს, რომლის არჩევის კანონიერება სამანდატო დროებითმა კომისიამ საეჭვოდ მიიჩნია საკრებულო განიხილავს სამანდატო დროებითი კომისიის მიერ მოწყობილი მოკვლევის შედეგად წარმოდგენილი დასკვნის საფუძველზე. საკრებულოს წევრის უფლებამოსილების ცნობის საკითხი განხილული უნდა იქნეს რიგგარეშედ საკრებულოს უახლოეს სხდომაზე.

3. ახლადარჩეული საკრებულოს პირველი შეკრება შემდგარად ჩაითვლება, თუ საკრებულოს მიერ ცნობილი იქნა საკრებულოს წევრთა სრული შემადგენლობის არანაკლებ ორი მესამედის უფლებამოსილება. ამ დროიდან უფლებამოსილება უწყდება წინა მოწვევის საკრებულოს.

4. თუ საკრებულოს წევრთა რაოდენობა, რომელთა უფლებამოსილება ცნო საკრებულომ, საკრებულოს წევრთა სრული შემადგენლობის 2/3-ზე ნაკლებია, საკრებულოს სხდომა წყდება და იგი განახლდება შესაბამისი საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის მოწვევით იმ დღიდან 10 დღის განმავლობაში, როდესაც სამანდატო დროებითი კომისიის მიერ მოკვლევის დამთავრების შემდეგ შესაძლებელი გახდება საკრებულოს წინაშე იმდენი პირის უფლებამოსილების ცნობის საკითხის დასმა, რამდენიც საკმარისია საკრებულოს სრული შემადგენლობის ორ მესამედამდე შესავსებად.

5. თუ ამ მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებულ ვადაში ვერ მოხერხდა საკრებულოს წევრთა შესაბამისი რაოდენობის უფლებამოსილების ცნობა, „ადგილობრივი თვითმმართველობის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 23-ე მუხლის მე-5 პუნქტის შესაბამისად, ინიშნება ხელახალი არჩევნები „საქართველოს საარჩევნო კოდექსით“ დადგენილი წესით.

მუხლი 39. საკრებულოს პირველი მოწვევის სხდომებზე განსახილველი საკითხები

1. უფლებამოსილების ცნობის შემდეგ საკრებულოს პირველი მოწვევის სხდომებზე საკითხები განიხილება შემდეგი თანმიმდევრობით:

- ა) საკრებულოს თავმჯდომარის არჩევა;
- ბ) საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილის არჩევა;
- გ) ცნობად მიღება საკრებულოს ფრაქციების დაფუძნების შესახებ;
- დ) საკრებულოს თავმჯდომარის წარდგინებით საკრებულოს დებულების დამტკიცება;
- ე) საკრებულოს დებულების შესაბამისად საკრებულოს მუდმივი კომისიების შექმნა, მათი თავმჯდომარეების არჩევა და კომისიათა შემადგენლობის დამტკიცება;
- ვ) საკრებულოს აპარატის სტრუქტურისა და დებულების დამტკიცება.

2. საკრებულოს პირველი შეკრებისთანავე საკრებულოს წევრები საკრებულოს სამანდატო დროებით კომისიას წარუდგენენ სათანადო განცხადებასა და დოკუმენტაციას ფრაქციების შექმნის თაობაზე. სამანდატო დროებითი კომისია დასკვნას ფრაქციების შექმნის შესახებ წარუდგენს საკრებულოს სხდომის თავმჯდომარეს, რომელიც ვალდებულია დაუყოვნებლივ გააცნოს სხდომას წარმოდგენილი დასკვნა. სამანდატო დროებითი კომისიის დასკვნას საკრებულო იღებს ცნობის სახით კენჭისყრის გარეშე.

3. საკრებულოს თავმჯდომარის არჩევამდე საკრებულოს სხდომაზე შესაძლოა მოხდეს მხოლოდ საკრებულოს ფრაქციების დაფუძნება და რეგისტრაცია. თუ საკრებულოს თავმჯდომარის ხელახალმა კენჭისყრამაც ვერ გამოავლინა გამარჯვებული, საკრებულოს სხდომა გადაიდება ერთი კვირით. ასეთ შემთხვევაში საკრებულოს თავმჯდომარის მოვალეობებს ასრულებს საკრებულოს უხუცესი წევრი, ისე, რომ იგი არ წყვეტს საწარმოო ან სამსახურებრივ საქმიანობას.

მუხლი 40. საკრებულოს სხდომათა დარბაზი

1. საკრებულოს სხდომათა დარბაზში უნდა იყოს მოწყობილი პრეზიდიუმი, სადაც ადგილს იკავებს საკრებულოს თავმჯდომარე და მისი მოადგილე. სხდომის თავმჯდომარე პრეზიდიუმში იკავებს ცენტრალურ ადგილს.

2. პრეზიდიუმთან უნდა მოეწყოს ერთი ტრიბუნა გამომსვლელთათვის.

3. საკრებულოს სხდომათა დარბაზში ცალ-ცალკე უნდა იყოს გამოყოფილი ადგილები თვითმმართველობის აღმასრულებელი ორგანოს თანამდებობის პირთათვის, საკრებულოში აკრედიტირებულ მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა წარმომადგენლებისა და საკრებულოში მოწვეული პირებისთვის.

4. საკრებულოს წევრები სხდომათა დარბაზში იკავებენ მხოლოდ მათთვის პერსონალურად გამოყოფილ ადგილს.

5. საკრებულოს სხდომათა დარბაზში დაუშვებელია შეიარაღებული პირის ყოფნა და მობილური ტელეფონებით სარგებლობა.

მუხლი 41. საკრებულოს სხდომა

1. საკრებულოს სხდომა საჯაროა.

2. საკრებულოს სხდომა შეიძლება გამოცხადდეს დახურულად.

3. საკრებულოს სხდომა დახურულად ცხადდება საკრებულოს განკარგულებით, თუ სხდომაზე განსახილველ საკითხთან დაკავშირებული მონაცემების გახმაურება აკრძალული ან შეზღუდულია.

4. საკრებულოს დახურულ სხდომაზე დასწრების უფლება აქვს გამგებელს და ამ სხდომაზე სპეციალურად მოწვეულ პირებს. საკრებულოს დახურულ სხდომაზე საკითხის განხილვისას სხდომათა დარბაზის კარი იკეტება.

5. საკრებულოს როგორც ღია, ისე დახურულ სხდომებზე დასწრების უფლება აქვთ: საქართველოს პარლამენტის წევრებს, საქართველოს სამთავრობო დაწესებულებათა ხელმძღვანელებს და მათ უფლებამოსილ წარმომადგენლებს.

6. საკრებულოს სხდომაზე დამსწრე პირებს უფლება არ აქვთ დაიკავონ საკრებულოს წევრისათვის გამოყოფილი ადგილები.

7. საკრებულოს სხდომის დროს საკრებულოს წევრები და მოწვეული პირები ვალდებული არიან დაიცვან ამ დებულებით დადგენილი წესი.

მუხლი 42. საკრებულოს მორიგი სხდომის მოწვევა

1. საკრებულოს მორიგი სხდომა მოიწვევა თვეში ერთხელ მაინც.

2. საკრებულოს წევრებს სხდომამდე ორი დღით ადრე მაინც უნდა ეცნობოს საკრებულოს სხდომის ჩატარების ადგილი, დაწყებისა და დამთავრების თარიღი, დრო და სავარაუდო დღის წესრიგი. საკრებულოს წევრი საკრებულოს მორიგ სხდომაზე ვალდებულია გამოცხადდეს სპეციალური მოწვევის გარეშე.

3. საკრებულო უფლებამოსილია საკუთარი გადაწყვეტილებით გააგრძელოს სხდომა, ხოლო დღის წესრიგის საკითხების ამოწურვის, აგრეთვე საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ

განსაკუთრებულ შემთხვევებში, მიიღოს გადაწყვეტილება საკრებულოს სხდომების ვადამდე დამთავრების ან შეწყვეტის შესახებ.

მუხლი 43. საკრებულოს გამსვლელი სხდომა

1. საკრებულოს სხდომა, როგორც წესი, ტარდება საკრებულოს სხდომათა დარბაზში. იმ საკითხების განხილვის მიზნით, რომლებიც შეეხებიან თვითმმართველ ერთეულში შემავალი ადმინისტრაციული ერთეულების ძირეულ სოციალურ-ეკონომიკურ ინტერესებს, აგრეთვე საკრებულოს საქმიანობაში მოქალაქეთა მონაწილეობის უზრუნველსაყოფად, შეიძლება ჩატარდეს საკრებულოს გამსვლელი სხდომა (სხდომები) თვითმმართველ ერთეულში შემავალ ადმინისტრაციულ ერთეულებში.

2. საკრებულოს გამსვლელი სხდომის ჩატარებაზე გადაწყვეტილებას იღებს საკრებულო საკრებულოს სხდომაზე ან საკრებულოს ბიურო საკრებულოს მორიგ სხდომებს შორის პერიოდში:

- ა) საკრებულოს თავმჯდომარის მოთხოვნით;
- ბ) საკრებულოს ფრაქციის მოთხოვნით;
- გ) თვითმმართველ ერთეულში შემავალ ადმინისტრაციულ ერთეულში რეგისტრირებულ ამომრჩეველთა 3%-ის მოთხოვნით.

3. საკრებულოს გამსვლელი სხდომების ჩატარების ორგანიზაციულ უზრუნველყოფას ახდენს საკრებულოს აპარატი გამგეობის შესაბამისი ადმინისტრაციული ერთეულის რწმუნებულთან ერთად.

მუხლი 44. საკრებულოს რიგგარეშე სხდომა

1. საკრებულოს რიგგარეშე სხდომა მოიწვევა:

- ა) საკრებულოს თავმჯდომარის წინადადებით;
- ბ) გამგებლის წინადადებით;
- გ) საკრებულოს წევრთა სიითი შემადგენლობის არანაკლებ 1/3-ის მოთხოვნით;
- დ) საკრებულოს ფრაქციის წინადადებით;
- ე) თვითმმართველი ერთეულის ტერიტორიაზე რეგისტრირებულ ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობის არანაკლებ 3%-ის მოთხოვნით.

2. რიგგარეშე სხდომის მოწვევის მოთხოვნა წერილობითი ფორმით გადაეცემა საკრებულოს თავმჯდომარეს. მოთხოვნა უნდა შეიცავდეს რიგგარეშე სხდომის მოწვევის აუცილებლობის დასაბუთებას, დღის წესრიგს და რიგგარეშე სხდომის ჩატარების თარიღს.

3. საკრებულოს თავმჯდომარე ამ დებულებით დადგენილი წესით აქვეყნებს ცნობას რიგგარეშე სხდომის მოწვევის შესახებ და მოთხოვნის (წინადადების) წარდგენიდან ერთი

კვირის ვადაში იწვევს საკრებულოს რიგგარეშე სხდომას ან მოთხოვნის (წინადადების) წარდგენიდან სამი დღის ვადაში აქვეყნებს მოტივირებულ უარყოფით პასუხს.

4. საკრებულოს თავმჯდომარის მიერ რიგგარეშე სხდომის მოუწვევლობის შემთხვევაში საკრებულო უფლებამოსილია შეიკრიბოს მოთხოვნის (წინადადების) წარდგენიდან ერთი კვირის თავზე. თუ საკრებულოს თავმჯდომარე არ გამოაქვეყნებს პასუხს, საკრებულოს აპარატის უფროსი ვალდებულია მოთხოვნის (წინადადების) წარდგენიდან მეოთხე დღეს გამოაქვეყნოს ცნობა საკრებულოს რიგგარეშე სხდომის შესახებ და უზრუნველყოს საკრებულოს წევრთა გაფრთხილება. საკრებულოს რიგგარეშე სხდომაზე საკრებულოს თავმჯდომარის და საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილის გამოუცხადებლობის შემთხვევაში, საკრებულოს რიგგარეშე სხდომას თავმჯდომარეობს დამსწრე საკრებულოს წევრთაგან უხუცესი.

5. საკრებულოს რიგგარეშე სხდომა განიხილავს მხოლოდ რიგგარეშე სხდომის დღის წესრიგით გათვალისწინებულ საკითხებს. რიგგარეშე სხდომა იხურება დღის წესრიგით გათვალისწინებული საკითხების ამოწურვისთანავე.

6. რიგგარეშე სხდომა უნდა დამთავრდეს მორიგი სხდომის დაწყებამდე არა უგვიანეს ერთი დღისა. საკრებულოს მორიგი სხდომის დღის წესრიგში შეუძლია შეიტანოს ის საკითხი (საკითხები), რომლის (რომელთა) განხილვაც ვერ დაასრულა რიგგარეშე სხდომამ.

მუხლი 45. საკრებულოს სხდომის დაწყება

1. საკრებულოს სხდომის დაწყებამდე ერთი საათით ადრე იწყება საკრებულოს წევრთა რეგისტრაცია. საკრებულოს წევრთა რეგისტრაციას უზრუნველყოფს საკრებულოს აპარატი. საკრებულოს წევრთა ხელახალი რეგისტრაცია ტარდება კენჭისყრის დაწყების წინ.

2. საკრებულოს სხდომა უფლებამოსილია თუ სხდომას ესწრება საკრებულოს წევრთა სიითი შემადგენლობის ნახევარზე მეტი.

მუხლი 46. საკრებულოს სხდომების ორგანიზაციულ-ტექნიკური უზრუნველყოფა

1. საკრებულოს სხდომების ორგანიზაციულ-ტექნიკურ უზრუნველყოფას ახორციელებს საკრებულოს აპარატი.

2. საკრებულოს სხდომების ორგანიზაციულ-ტექნიკური უზრუნველყოფის მიზნით საკრებულოს აპარატი:

ა) უზრუნველყოფს საკრებულოს სხდომის დღის წესრიგის და სხდომაზე განსახილველი საკითხების პროექტების და სხვა საჭირო ინფორმაციის შეგროვებას, გამრავლებას და საკრებულოს წევრებისთვის მათ დროულ მიწოდებას;

ბ) ადგენს მოწვეულ პირთა სიას და საკრებულოს თავმჯდომარის მიერ მისი დამტკიცების შემდეგ უზრუნველყოფს ამ პირთა გაფრთხილებას;

გ) ახორციელებს საკრებულოს წევრთა და დამსწრე საზოგადოების წევრთა რეგისტრაციას;

დ) ეხმარება საკრებულოს სხდომის თავმჯდომარეს სხდომის წაყვანის პროცესში, სხდომაზე წესრიგის დაცვასა და სხდომის ტექნიკურ უზრუნველყოფაში;

ე) საქართველოს კანონმდებლობით, ამ დებულებითა და აპარატის დებულებით დადგენილი წესით უზრუნველყოფს საკრებულოს სხდომის ოქმის შედგენას, საკრებულოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებების გაფორმებას, გამოქვეყნებას და დაგზავნას.

მუხლი 47. საკრებულოს საქმიანობის დაგეგმვა

1. საკრებულოს კომისიები ადგენენ კომისიის მიერ მოსამზადებელ და საკრებულოს სხდომებზე განსახილველ საკითხთა ნუსხას, რაც საფუძვლად ედება კომისიათა კვარტალურ და წლიურ სამუშაო გეგმებს.

2. საკრებულოს საქმიანობის კვარტალურ სამუშაო გეგმას ადგენს საკრებულოს ბიურო კომისიების სამუშაო გეგმების საფუძველზე.

3. საკრებულოს კვარტალური გეგმიდან გამომდინარე საკრებულოს ბიურო საკრებულოს კომისიების, დროებითი სამუშაო ჯგუფების და ფრაქციების წარმომადგენელთა, აგრეთვე გამგებლის წინადადებების გათვალისწინებით განსაზღვრავს ყოველთვიური სხდომის დღის წესრიგს. დღის წესრიგში გათვალისწინებული უნდა იქნეს საკრებულოს სხდომაზე ყოველი საკითხის განხილვისათვის განკუთვნილი დრო.

4. საკრებულოს სამუშაო გეგმა დგება კვარტლების მიხედვით. საკრებულოს ყოველი კვარტლის ბოლო სხდომაზე შეიტანება საკითხი მომდევნო კვარტლის სამუშაო გეგმის პროექტის დამტკიცების შესახებ.

5. საკრებულოს თავმჯდომარე, ყოველთვიური (ყოველი მორიგი) სხდომის გახსნისას, საკრებულოს მოახსენებს დღის წესრიგით გათვალისწინებულ საკითხებს და მათ თანმიმდევრობას. საკრებულო უფლებამოსილია მიიღოს გადაწყვეტილება დღის წესრიგის საკითხების გადაადგილების ან ერთმანეთთან დაკავშირებული თუ ერთგვაროვან საკითხებზე კამათის გაერთიანების შესახებ. ამ მიზნით საკრებულოს თავმჯდომარე საკრებულოს წევრებს აძლევს სამ წუთიან სიტყვას.

6. საკრებულოს კომისიას (დროებით სამუშაო ჯგუფს), საკრებულოს ფრაქციას უფლება აქვს მოითხოვოს დღის წესრიგში დამატებითი საკითხის შეტანა ან დღის წესრიგიდან საკითხის ამოღება. ამ საკითხებზე საკრებულოს თავმჯდომარე საკრებულოს კომისიის (დროებითი სამუშაო ჯგუფის), ფრაქციის წარმომადგენელს აძლევს ხუთ წუთიან სიტყვას. საკრებულოს

კომისიის (დროებითი სამუშაო ჯგუფის), ფრაქციის წარმომადგენლის არგუმენტაციის მოსმენის შემდეგ, საკრებულო უკამათოდ იღებს შესაბამის გადაწყვეტილებას.

7. საკრებულო სხდომაზე რიგგარეშედ განიხილავს:

ა) გამგებლის მიერ შემოტანილ საკითხს;

ბ) ბიუჯეტის პროექტს, ბიუჯეტში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის და კანონით გათვალისწინებულ სხვა ფინანსურ საკითხებს;

გ) საკრებულოს დებულებაში ცვლილებების შეტანის საკითხს;

დ) საკითხს საკრებულოს წევრის უფლებამოსილების შესახებ;

ე) უნდობლობის გამოცხადების საკითხს;

ვ) საკითხს, რომელიც მიიღება ცნობის ფორმით.

8. საკრებულოს წევრს უფლება აქვს მოითხოვოს განცხადების გაკეთება ისეთ საკითხზე, რომელიც არ შეეხება სხდომის დღის წესრიგს. ასეთი განცხადებისათვის თავმჯდომარე საკრებულოს წევრს სიტყვას აძლევს შესვენების წინ ან დღის წესრიგით გათვალისწინებულ საკითხების ამოწურვის შემდეგ. კამათი ასეთ განცხადებებთან დაკავშირებით არ იმართება.

9. დღის წესრიგის საკითხები, რომელთა განხილვაც ვერ მოესწრო საკრებულოს მორიგ სხდომაზე, ავტომატურად გადადის შემდგომი თვის სხდომის დღის წესრიგში იმავე თანმიმდევრობით.

მუხლი 48. საკრებულოს სხდომაზე სხდომის თავმჯდომარის უფლება-მოვალეობანი

1. საკრებულოს სხდომებს, როგორც წესი, წარმართავს საკრებულოს თავმჯდომარე, მისი არ ყოფნის შემთხვევაში ან მისი დავალებით, საკრებულოს სხდომას წარმართავს საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილე. საკრებულოს თავმჯდომარის და თავმჯდომარის მოადგილის არ ყოფნის შემთხვევაში, სხდომას უძღვება სხდომაზე მყოფი საკრებულოს უხეცესი (ასაკით უფროსი) წევრი.

2. საკრებულოს სხდომის თავმჯდომარე:

ა) აუწყებს საკრებულოს წევრებს საკრებულოს სხდომის გახსნასა და დახურვას;

ბ) უძღვება საკითხების განხილვას;

გ) უზრუნველყოფს ამ დებულების (რეგლამენტის) დაცვას;

დ) ამ დებულებით (რეგლამენტით) განსაზღვრული წესით ადგენს კამათში მონაწილეთა რიგითობას და აძლევს მათ სიტყვას;

ე) კენჭისყრაზე აყენებს საკითხს და აცხადებს კენჭისყრის შედეგებს;

ვ) ამ დებულებით (რეგლამენტით) გათვალისწინებულ შემთხვევებში სიტყვას ჩამოართმევს გამომსვლელს, აფრთხილებს ოქმში შეტანით ან შეუტანლად, სხდომათა დარბაზს ატოვებინებს საკრებულოს წევრს ან სხდომაზე დამსწრე სხვა პირს;

ზ) ამ დებულებით (რეგლამენტით) გათვალისწინებულ შემთხვევებში წყვეტს სხდომას ან აცხადებს რიგგარეშე შესვენებას ან სხდომას გადადებს მეორე დღისთვის;

თ) საჭიროების შემთხვევაში კენჭს უყრის საკითხს კამათის შეწყვეტისა და მხარეთა მონაწილეობით შემთანხმებელი დროებითი სამუშაო ჯგუფის შექმნის ან საკონსულტაციო შეხვედრის გამართვის შესახებ;

ი) კენჭისყრაზე დასაყენებელი ვარიანტების სიმრავლის დროს (სამი და მეტი) მათი ორამდე დაყვანის მიზნით, ან საჭიროების შემთხვევაში, აწყობს სარეიტინგო კენჭისყრას, სთავაზობს ავტორებს ნაკლებად მისაღები წინადადებების მოხსნას;

კ) ხელს აწერს საკრებულოს სხდომის ოქმს და საოქმო გადაწყვეტილებებს.

3. საკრებულოს სხდომის თავმჯდომარე ვალდებულია:

ა) უზრუნველყოს ამ დებულებით განსაზღვრული პროცედურების დაცვა;

ბ) ხელი შეუწყოს აზრის თავისუფალ გამოხატვას და საკითხის სრულყოფილ, ყოველმხრივ განხილვას;

გ) არ გაუკეთოს კომენტარი საკრებულოს წევრის გამოსვლას, არ შეაფასოს საკრებულოს წევრის გამოსვლა; არ უპასუხოს შეკითხვას თუ კითხვა უშუალოდ მას არ დაუსვეს, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა საკრებულოს წევრი არღვევს ამ დებულების (რეგლამენტის) მოთხოვნებს;

დ) საკითხის განხილვაში მონაწილეობის მიღების შემთხვევაში თავის უფლებამოსილება გადააბაროს საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილეს და მხოლოდ ამ საკითხზე კენჭისყრის შემდეგ დაუბრუნდეს თავის უფლებამოსილების განხორციელებას.

4. იმ შემთხვევაში, თუ თავმჯდომარე განსახილველ საკითხზე საკრებულოს შესთავაზებს გადაწყვეტილების საკუთარ ვარიანტს, ეს ვარიანტი კენჭისყრაზე დგება ბოლოს.

მუხლი 49. საკრებულოს სხდომის განრიგი

1. საკრებულოს სხდომა იწყება დილის 10 საათზე და მთავრდება 18 საათზე. საკრებულოს სხდომის დაწყების დრო ცალკეულ შემთხვევებში შეიძლება შეიცვალოს ბიუროს გადაწყვეტილებით.

2. საკრებულოს სხდომა საკრებულოს გადაწყვეტილებით შეიძლება გაგრძელდეს მხოლოდ 21 საათამდე.

3. საკრებულოს მორიგი სხდომის ბოლო დღის პირველ ნახევარში გამგებლის და გამგეობის თანამდებობის პირებთან ერთად შეიძლება გაიმართოს საკრებულოს „ღია კარის“ სხდომა თვითმმართველ ერთეულში რეგისტრირებულ ამომრჩეველთა მონაწილეობით. ხოლო დღის მეორე ნახევარში საკრებულო ისმენს გამგებლის და გამგეობის სამსახურების ინფორმაციებს მათი საქმიანობის შესახებ.

4. საჭიროების შემთხვევაში, საკრებულოს თავმჯდომარის წინადადებით, საკრებულოს ცვლილებები შეაქვს სხდომის განრიგში.

მუხლი 50. საკრებულოს სხდომაზე განსახილველი საკითხები

საკრებულოს დადგენილების და განკარგულების პროექტები განიხილება საკრებულოს სხდომაზე თუ იგი შეტანილია შესაბამისი სხდომის დღის წესრიგში. მიმართვები, განცხადებები განიხილება დღის წესრიგში გათვალისწინებულ „სხვა და სხვა საკითხებში“, რისთვისაც საკრებულოს სხდომის ბოლოს გამოიყოფა 30 წუთი.

მუხლი 51. დღის წესრიგით გათვალისწინებულ მომდევნო საკითხზე გადასვლის წესი

საკრებულოს სხდომის დღის წესრიგით გათვალისწინებულ მომდევნო საკითხზე გადასვლა ან დაბრუნება იმ საკითხზე, რომელზედაც არ იქნა მიღებული გადაწყვეტილება ხდება თავმჯდომარის წინადადებით ღია კენჭისყრით ან კენჭისყრის გარეშე თუ საკრებულოს არც ერთი წევრი არ გამოთქვამს წინააღმდეგობას.

მუხლი 52. საკითხის საჯარო განხილვა

1. საკრებულოს მიერ გადასაწყვეტ ცალკეულ საკითხზე შეიძლება მოეწყოს საჯარო განხილვა.

2. საჯარო განხილვის მოწყობის საფუძველია:

ა) საკრებულოს გადაწყვეტილება;

ბ) საკრებულოს ბიუროს გადაწყვეტილება;

გ) თვითმმართველ ერთეულში რეგისტრირებულ ამომრჩეველთა არანაკლებ 3%-ის მოთხოვნა.

3. საჯარო განხილვის დროს საკრებულოს გადაწყვეტილების პროექტი და ყველა ალტერნატიული პროექტი თუ წინადადება უნდა იქნეს გამოქვეყნებული ამ დებულებით (რეგლამენტით) დადგენილი წესით საკრებულოს მიერ სხდომის დაწყებამდე 10 დღით ადრე მაინც.

4. საჯარო განხილვისთვის სხდომაზე გასატან საკითხზე გადაწყვეტილებათა პროექტების გამოქვეყნებიდან 10 დღის ვადაში თვითმმართველ ერთეულში რეგისტრირებულ ამომრჩეველს, საზოგადოებრივ და პოლიტიკურ ორგანიზაციებს, ასევე მოქალაქეთა ჯგუფებს უფლება აქვთ საკრებულოს აპარატს მიაწოდონ თავიანთი წინადადებები და გამოყონ მომხსენებელი საკრებულოს სხდომაზე მონაწილეობის მისაღებად. საკრებულოს აპარატი ახდენს შემოსული წერილების სისტემატიზაციას. წინადადებების ინიციატორებთან შეთანხმებით ახდენს ერთგავაროვან წინადადებათა გაერთიანებას და საკრებულოს

თავმჯდომარეს წარუდგენს თვითმმართველ ერთეულში რეგისტრირებული ამომრჩევლთა, საზოგადოებრივ – პოლიტიკური ორგანიზაციებისა და მოქალაქეთა ჯგუფების წარმომადგენელთა მიერ წარმოდგენილ საკრებულოს სხდომაზე გამომსვლელთა სიას.

5. საკრებულოს საჯარო განხილვის სხდომა იწყება თვითმმართველ ერთეულში რეგისტრირებული ამომრჩევლის, საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ორგანიზაციების და მოქალაქეთა ჯგუფების წარმომადგენელთა გამოსვლით ამ დებულებით (რეგლამენტით) დადგენილი სიტყვით გამოსვლის წესის შესაბამისად.

მუხლი 53. საკრებულოს სხდომაზე საკითხის განხილვის ზოგადი წესი

1. საკრებულოს სხდომაზე საკითხის განხილვა იწყება ამ საკითხის წარმომდგენი პირის ან საკითხის წარმომდგენი ორგანოს მიერ დანიშნული პირის მოხსენებით. მომხსენებელი სხდომას მოახსენებს პროექტთან დაკავშირებით რომელი შენიშვნა (ავტორის დასახელებით) იქნა გათვალისწინებული, რომელი არა და რატომ. საკრებულოს შესაბამისი კომისია ვალდებულია წინასწარ განიხილოს სხდომაზე შემოტანილი საკითხი, სხდომაზე გამოვიდეს მომხსენებლის ან თანამომხსენებლის სახით და გამოხატოს კომისიის პოზიცია ამ საკითხთან დაკავშირებით.

2. მოხსენების მოსმენის შემდეგ, საკრებულოს თავმჯდომარე საკრებულოს წევრებს აძლევს უფლებას საკითხთან დაკავშირებით კითხვებით მიმართონ მომხსენებელს (მომხსენებლებს). მომხსენებლის მიერ პასუხის გაცემის შემდეგ თავმჯდომარე ვალდებულია გამოაცხადოს დებატების დაწყება, თუ შესაბამის საკითხზე გადაწყვეტილების მიღება არ ხდება მსჯელობის გარეშე.

3. გამომსვლელთა სიის ამოწურვისას, ან თუ არავინ ითხოვს სიტყვას, თავმჯდომარე დებატებს დახურულად აცხადებს. დებატების შეწყვეტა შეიძლება მოხდეს საკრებულოს თავმჯდომარის ან საკრებულოს წევრის წინადადებით, თუ მოცემულ საკითხზე გამოვიდა ორი ორატორი მაინც და საკრებულო ამ წინადადებას მიიღებს მსჯელობის გარეშე. დებატების შეწყვეტის შემდეგ ფრაქციათა თითო წარმომადგენელს აქვს სიტყვით გამოსვლის უფლება.

4. საკრებულოს წევრს სიტყვით გამოსვლის უფლება აქვს მხოლოდ მაშინ, როცა თავმჯდომარე მისცემს მას სიტყვას. საკრებულოს წევრი, რომელსაც სურს სიტყვით გამოსვლა, წინასწარ უნდა ჩაეწეროს. ამასთან, უნდა აღნიშნოს გამოდის იგი განსახილველ საკითხზე „მოწინააღმდეგედ“ თუ „მომხრედ“. განხილვის პროცედურის შესახებ განცხადებისთვის საკრებულოს წევრმა სიტყვა შეიძლება მოითხოვოს ადგილიდან.

5. საკრებულოს წევრმა სიტყვა უნდა წარმოთქვას ტრიბუნიდან. მომხსენებლისადმი კითხვა საკრებულოს წევრმა შეიძლება დასვას ადგილიდან. შეკითხვის დასმის მიზნით წევრმა უნდა

მიმართოს საკრებულოს თავმჯდომარეს, რომელიც მომხსენებლის თანხმობით საკრებულოს წევრს აძლევს სიტყვას შეკითხვისათვის. დასმული შეკითხვა უნდა იყოს მოკლე და უნდა შეეხებოდეს განსახილველ საკითხს.

6. დებატებში გამოსვლელთა რიგითობას ადგენს საკრებულოს თავმჯდომარე. რიგითობა განისაზღვრება შემდეგი პარამეტრებით:

- ა) გამოსვლის შესახებ განცხადების ჩაბარების დროით;
- ბ) ფრაქციული ინდექსაციით (არის თუ არა იგი ფრაქციის წევრი და რამდენ მანდატს ფლობს საკრებულოში შესაბამისი ფრაქცია);
- გ) გამოდის იგი საკითხზე „მომხრედ“ თუ „მოწინააღმდეგედ“.

7. თავმჯდომარე გამოსვლელთა რიგითობის დადგენისას ითვალისწინებს, რომ განსახილველი საკითხის როგორც „მომხრეთა“ ისე „მოწინააღმდეგეთა“, ასევე ფრაქციებისა და ფრაქციის გარეშე წევრთა პოზიციები პროპორციულად გამოიხატოს.

8. მომხსენებლის გამოსვლის შემდეგ, პირველ სიტყვას თავმჯდომარე აძლევს „მოწინააღმდეგეს“, ხოლო შემდეგ თანმიმდევრობით და რიგითობის მიხედვით. მომხსენებელს, ნებისმიერ დროს, თავმჯდომარის თანხმობით, უფლება აქვს აიღოს სიტყვა განმარტებისთვის.

9. საკრებულოს წევრს შეუძლია უარი თქვას სიტყვაზე, ეს უფლება სხვას დაუთმოს ან გადაუცვალოს სხვა წევრს რიგი. დაუშვებელია სიტყვის გადაცემა იმ წევრისთვის, რომელიც მოცემულ საკითხზე ორჯერ უკვე გამოვიდა.

10 საკრებულოს წევრი, რომელიც სიტყვის მიცემისას არ აღმოჩნდება სხდომათა დარბაზში, კარგავს ამ საკითხზე რიგით გამოსვლის უფლებას.

11. საკრებულოს წევრს უფლება აქვს ერთ საკითხზე გამართულ დებატებში გამოვიდეს მხოლოდ ორჯერ.

12. საკრებულოს წევრს განხილვის პროცედურულ საკითხთან დაკავშირებით სიტყვა მიეცემა რიგგარეშედ. წინადადება უნდა შეეხებოდეს დღის წესრიგს ან განსახილველ საკითხს და არ უნდა გრძელდებოდეს 2 წუთზე მეტს.

მუხლი 54. საკრებულოს სხდომაზე გამოსვლის ფორმები

საკრებულოს სხდომაზე გამოსვლის ფორმებია:

- ა) მოხსენება;
- ბ) თანამოხსენება;
- გ) შეკითხვები მომხსენებელთან და თანამომხსენებელთან;
- დ) განსახილველ საკითხზე დებატებში მონაწილეობა;
- ე) მომხსენებლის და თანამომხსენებლის დასკვნითი სიტყვა;

- ვ) დასამტკიცებელ კანდიდატურასთან დაკავშირებით სიტყვით გამოსვლა;
- ზ) წინადადების შეტანა კენჭისყრის წესის, მოტივების ან სხდომის წარმართვის წესის შესახებ;
- თ) მისაღებ დოკუმენტში შესწორებების შეტანა;
- ი) შეკითხვა, განმარტება, განცხადება, ინფორმაცია, მიმართვა.

მუხლი 55. საკრებულოს სხდომაზე სიტყვით გამოსვლის ხანგრძლივობა

1. საკრებულოს სხდომაზე მომხსენებელს გამოსვლისათვის ეძლევა 20 წუთამდე, თანამომხსენებელს – 15 წუთამდე, თითოეულ მათგანს დასკვნითი სიტყვისათვის – 10 წუთამდე; კამათში გამოსვლისთვის საკრებულოს წევრს და სხვა პირებს ეძლევათ პირველად 7 წუთამდე, მეორედ გამოსვლისას – 5 წუთამდე; პროცედურულ საკითხებთან, ხმის მიცემის მოტივებთან დაკავშირებით – 1 წუთამდე, წარდგენილი კანდიდატურის განხილვასთან დაკავშირებით, განმარტების, ინფორმაციის, მიმართვის, განცხადებებისა და შეკითხვებისათვის – 3 წუთამდე.
2. საკრებულოს თავმჯდომარეს, გამომსვლელის მოთხოვნით, სხდომაზე დამსწრე წევრთა ხმების უმრავლესობით, შეუძლია გამომსვლელს გაუგრძელოს დრო არა უმეტეს 10 წუთით. ამასთან, ფრაქციას, რომელიც გამოდის ამ გამომსვლელის „მოწინააღმდეგედ“, უფლება აქვს მოითხოვოს მისი წარმომადგენლისთვისაც დროის შესაბამისად გაგრძელება.

მუხლი 56. პროცედურული საკითხები

პროცედურულს საკითხებს მიეკუთვნება:

- ა) შესვენების გამოცხადების და ხანგრძლივობის შესახებ;
- ბ) საკრებულოს სხდომის გადადების შესახებ;
- გ) სიტყვით გამოსვლის დროის გახანგრძლივების შესახებ;
- დ) სხდომაზე მოწვეული პირისთვის სიტყვით გამოსვლით უფლების მიცემის შესახებ;
- ე) განსახილველ საკითხზე დებატების გადადების ან შეწყვეტის შესახებ;
- ვ) კომისიისთვის საკითხის დამატებით შესასწავლად გადაცემის შესახებ;
- ზ) კამათის გარეშე საკითხის კენჭისყრის შესახებ;
- თ) დახურული სხდომის გამართვის შესახებ;
- ი) საკრებულოს სხდომაზე საკრებულოსადმი ანგარიშვალდებულ ორგანოთა თანამდებობის პირთა მოწვევის შესახებ;
- კ) კენჭისყრის წესის შესახებ;
- ლ) გამომსვლელთა რიგითობის შეცვლის შესახებ;
- მ) საკრებულოს წევრთა დამატებითი რეგისტრაციის გავლის შესახებ;

ნ) ხმების ხელახალი დათვლის შესახებ;

მუხლი 57. სხდომაზე წესრიგის დაცვა

1. თუ საკრებულოს წევრი სიტყვით გამოსვლისას მისთვის განკუთვნილ დროს გადააცილებს, თავმჯდომარე ჯერ აფრთხილებს, ხოლო შემდეგ ჩამოართმევს სიტყვას. თუ გამომსვლელმა გადაუხვია განსახილველ საკითხს, თავმჯდომარე აფრთხილებს მას ამის შესახებ. თუ გამომსვლელი ხმარობს შეურაცხმყოფელ სიტყვებს, თავმჯდომარე მოუწოდებს წესრიგისაკენ. თუ გამომსვლელი ორჯერ გააფრთხილეს დაბრუნებოდა განსახილველ საკითხს, ან ორჯერ მოუწოდეს წესრიგისკენ, მოთხოვნის დაუკმაყოფილების შემთხვევაში, თავმჯდომარე ვალდებულია ჩამოართვას მას სიტყვა და ამავე დროს არ მისცეს მას ამ საკითხზე მეორედ გამოსვლის უფლება. თავმჯდომარის გაფრთხილება და წესრიგისაკენ მოწოდება არ შეიძლება გახდეს განსჯის საგანი.

2. თუ სხდომის დროს დაიწყო უწესრიგობა, რომელიც შეუძლებელს ხდის საკრებულოს მუშაობას და თავმჯდომარემ მისი აღკვეთა ვერ შესძლო, მაშინ იგი ტოვებს ადგილს და სხდომა შეწყვეტილად ითვლება. თუ სხდომის განახლების შემდეგაც გრძელდება უწესრიგობა, თავმჯდომარე ერთპიროვნულად იღებს გადაწყვეტილებას სხდომის გადადების შესახებ.

3. სხდომაზე წესრიგის დაცვასთან დაკავშირებით თავმჯდომარის უფლებამოსილებები ვრცელდება იმ პირებზეც, რომლებიც არ არიან საკრებულოს წევრები. მოწვეული პირები, თუ ისინი გამოხატავენ თავის კმაყოფილებას ან უკმაყოფილებას სხდომის მიმდინარეობის შესახებ, რითაც ხელს უშლიან სხდომის ნორმალურ მსვლელობას, თავმჯდომარის მითითებით გაყვანილნი იქნებიან დარბაზიდან.

4. თავმჯდომარის მიერ წესრიგის დაცვისადმი მიღებულ გადაწყვეტილებებზე მსჯელობა ან კენჭისყრა არ იმართება და იგი უნდა დაკმაყოფილდეს მიღებული გადაწყვეტილების შესაბამისად.

5. სხდომაზე მომხდარი ინციდენტის შესახებ მსჯელობს სამანდატო-საპროცედურო საკითხთა კომისია. კომისიას უფლება აქვს მიიღოს გადაწყვეტილება საკრებულოს წევრის გაფრთხილების ან სამი თვის ვადამდე მისი სხდომაზე არ დაშვების შესახებ. სამანდატო-საპროცედურო საკითხთა კომისიის ამ გადაწყვეტილებას ამტკიცებს საკრებულო კენჭისყრის საფუძველზე, წევრთა სიითი შემადგენლობის ნახევარზე მეტით. სხდომაზე არ დაშვების შესახებ გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში, საკრებულოს წევრს რჩება უფლება მონაწილეობა მიიღოს კომისიათა მუშაობაში.

მუხლი 58. დებატების შეზღუდვის შემთხვევები

1. საკრებულოს თავმჯდომარეს უფლება აქვს წინასწარ განსაზღვროს დებატებისთვის გამოყოფილი დრო ან გამართოს შეზღუდული დებატები.

2. დებატებისთვის გამოყოფილი დროის ამოწურვის შემდეგ თავმჯდომარის განცხადებით დებატები წყდება. დებატების შეწყვეტის შესახებ განცხადების გაკეთებამდე თავმჯდომარე აცხადებს გამომსვლელთა დარჩენილ რაოდენობას. ფრაქციას, რომლის არც ერთ წარმომადგენელს არ მიუღია მონაწილეობა დებატებში, უფლება აქვს დაასახელოს ერთი გამომსვლელი, რომელსაც თავმჯდომარემ უნდა მისცეს სიტყვა.

3. შეზღუდული დებატებისას სიტყვით გამოსვლის უფლება ეძლევა მხოლოდ საკითხის ინიციატორს, კომისიის მომხსენებელს ან თანამომხსენებელს და ფრაქციის თითო წარმომადგენელს.

მუხლი 59. დებატების შეწყვეტა ან გადავადება

საკრებულოს თავმჯდომარეს, სხდომაზე დამსწრეთა ხმების უმრავლესობის თანხმობით, შეუძლია მიიღოს გადაწყვეტილება კამათის გადავადების ან შეწყვეტის, განსახილველი საკითხის კომისიაში დაბრუნების ან დღის წესრიგის მომდევნო საკითხზე გადასვლის შესახებ.

მუხლი 60. გამგებლის მონაწილეობა დებატებში

1. გამგებელს ან საკრებულოში მის მუდმივ წარმომადგენელს უფლება აქვთ წინასწარ ჩაუწერლად და რიგგარეშედ გამოვიდნენ საკითხის განხილვისას.

2. თუ გამგებელი ან საკრებულოში მისი მუდმივი წარმომადგენელი გამოვა სიტყვით დებატების დახურვის შემდეგ, დებატები შეიძლება გაგრძელდეს შეზღუდული წესით.

მუხლი 61. დასკვნითი სიტყვა

სხდომის თავმჯდომარის მიერ დებატების დამთავრებულად გამოცხადების შემდეგ, მომხსენებელსა და თანამომხსენებელს აქვთ დასკვნითი სიტყვით გამოსვლის უფლება.

მუხლი 62. საკრებულოს სხდომების ტრანსლაცია

1. საკრებულოს გადაწყვეტილებით შეიძლება მოეწყოს საკრებულოს ღია სხდომების რადიო და ტელე ტრანსლაცია, აგრეთვე ტრანსლაცია ინტერნეტის მეშვეობით.

2. საკრებულოს სხდომის ტრანსლაციას უზრუნველყოფს საკრებულოს აპარატი.

მუხლი 63. საკრებულოს „ღია კარის“ სხდომა

1. ყოველი მორიგი სხდომების ბოლო დღის პირველ ნახევარში შეიძლება ჩატარდეს საკრებულოს „ღია კარის“ სხდომა.
2. საკრებულოს „ღია კარის“ სხდომაზე საკრებულოს წევრები ისმენენ თვითმმართველ ერთეულში რეგისტრირებულ ამომრჩეველთა გამოსვლებს.
3. „ღია კარის“ სხდომაში მონაწილეობის მისაღებად თვითმმართველ ერთეულში რეგისტრირებულმა ამომრჩეველმა განცხადებით უნდა მიმართოს საკრებულოს აპარატს ღია სხდომის ჩატარებამდე სამი დღით ადრე მაინც.
4. საკრებულოს აპარატი რეგისტრაციაში ატარებს შემოსულ განცხადებებს და განმცხადებლებთან შეთანხმებით ადგენს „ღია კარის“ სხდომაში გამომსვლელთა სიას.
5. „ღია კარის“ სხდომაში მონაწილეთა რიგითობა განისაზღვრება განცხადების შემოტანის რიგის მიხედვით.
6. „ღია კარის“ სხდომაში მონაწილე ყველა პირს გამოსვლისთვის ეძლევა არა უმეტეს 5 წუთისა.
7. „ღია კარის“ სხდომაზე დასმულ საკითხებზე დებატები არ იმართება. „ღია კარის“ სხდომაზე გამომსვლელი ამომრჩევლისთვის, დაზუსტების მიზნით კითხვის დასმის უფლება აქვს მხოლოდ სხდომის თავმჯდომარეს.
8. საკრებულოს აპარატი უზრუნველყოფს „ღია კარის“ სხდომის ოქმის შედგენას, სხდომაზე დასმული საკითხების აღრიცხვას და წარუდგენს საკრებულოს ბიუროს უახლოეს სხდომას, რომელიც იღებს გადაწყვეტილებას წარმოდგენილი საკითხების შესაბამისი კომისიისთვის ან/და გამგებლისთვის განსახილველად გადაცემის შესახებ.
9. საკრებულოს აპარატი აცნობებს „ღია კარის“ სხდომაზე მონაწილე პირს მის მიერ დასმული საკითხის განხილვის მიმდინარეობის შესახებ და აკონტროლებს დასმული საკითხის კანონმდებლობით დადგენილ ვადებში გადაწყვეტას.

მუხლი 64. საკრებულოს დარბაზში ღონისძიებების ჩატარების წესი

1. საკრებულოს თავმჯდომარის, საკრებულოს ბიუროს, საკრებულოს კომისიის ან საკრებულოს ფრაქციის ინიციატივით საკრებულოს დარბაზში შეიძლება მოეწყოს თათბირები, სემინარები, კონფერენციები და საკრებულოს კომპეტენციას მიკუთვნებულ საკითხებთან დაკავშირებული სხვა ღონისძიებები.
2. საკრებულოს დარბაზში ღონისძიების ჩატარების ორგანიზებას უზრუნველყოფს საკრებულოს აპარატი საკრებულოს თავმჯდომარის განკარგულების საფუძველზე.

თავი VII. საკრებულოს მიერ სამართლებრივი აქტების მიღების წესი

მუხლი 65. საკრებულოს სამართლებრივი აქტები

1. საკრებულოს სამართლებრივი აქტებია:

- ა) ნორმატიული აქტი - საკრებულოს დადგენილება;
- ბ) ინდივიდუალური აქტი – საკრებულოს განკარგულება.

2. ნორმატიული აქტების მომზადების, მიღების, გამოქვეყნების, მოქმედების, აღრიცხვისა და სისტემატიზაციის წესი განისაზღვრება საქართველოს ორგანული კანონით „ადგილობრივი თვითმმართველობის შესახებ“, კანონით „ნორმატიული აქტების შესახებ“ და ამ დებულებით.

3. საკრებულოს სამართლებრივი აქტები სავალდებულოა შესასრულებლად მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე განლაგებული ყველა საწარმოს, დაწესებულებისა და ორგანიზაციისთვის მიუხედავად მათი ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმისა, ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების, თანამდებობის პირებისა და მოქალაქეთათვის.

4. საკრებულოს ნორმატიული აქტები ძალაში შედიან კანონმდებლობით დადგენილი წესით მათი გამოქვეყნების შემდეგ, თუ აქტში სხვა ვადა არ არის მითითებული.

მუხლი 66. საკრებულოში სამართლებრივი აქტის ინიცირების წესი

1. საკრებულოში სამართლებრივი აქტის ინიცირების (შეტანის) უფლება აქვს:

- ა) გამგებელს;
- ბ) საკრებულოს ფრაქციას;
- გ) საკრებულოს კომისიას;
- დ) საკრებულოს წევრს;
- ე) ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობის 3%-ს პეტიციის წესით.

2. ინიცირების წესით საკითხი შეიტანება წერილობითი ფორმით, საკრებულოს დადგენილების (განკარგულების) პროექტის სახით.

3. საკრებულოში შემოტანილ პროექტს თან უნდა ერთვოდეს განმარტებითი ბარათი, რომელშიც აღინიშნება:

- ა) ამ გადაწყვეტილების მიღების საჭიროების დასაბუთება;
- ბ) მითითება საკრებულოს იმ აქტზე, რომელიც უნდა გამოცხადდეს ძალადაკარგულად ან რომელშიც უნდა შევიდეს ცვლილება (შესაბამისი მუხლის ან პუნქტის მითითებით);
- გ) იმ შედეგების საფინანსო-ეკონომიკური გაანგარიშება, რასაც გამოიწვევს ამ პროექტის მიღება;
- დ) მითითება იმ აქტებზე, რომელთა მიღებაც იქნება საჭირო ამ პროექტთან დაკავშირებით;

- ე) პროექტის მიღების სავარაუდო ვადა;
- ვ) შეთანხმების ფურცელი (ადგილობრივი თვითმმართველობის რომელ ორგანოებთან ან თანამდებობის პირებთან არის შეთანხმებული);
- ზ) პროექტის ავტორი (ავტორები) და საკრებულოს სხდომაზე დანიშნული მომხსენებელი.

მუხლი 67. საკრებულოში სამართლებრივი აქტების პროექტის მომზადება და განსახილველად წარდგენის პროცესი

1. საკრებულოში ინიცირების წესით წარმოდგენილი საკრებულოს სამართლებრივი აქტის პროექტი გადის შემდეგ პროცედურებს:

- ა) სამართლებრივი აქტის პროექტი ბარდება საკრებულოს აპარატს;
- ბ) საკრებულოს აპარატი რეგისტრაციაში ატარებს შემოტანილი სამართლებრივი აქტის პროექტს და გადასცემს საკრებულოს თავმჯდომარეს საკრებულოს ბიუროს უახლოეს სხდომაზე გასატანად;
- გ) საკრებულოს თავმჯდომარე პროექტს განსახილველად გადასცემს შესაბამის კომისიას (კომისიებს) და განსაზღვრავს პროექტის განხილვის ვადებს ბიუროს უახლოეს სხდომაზე გასატანად;
- დ) საკრებულოს ბიუროს გადაწყვეტილების შემდეგ საჭიროების შემთხვევაში საკრებულოს აპარატი უზრუნველყოფს ბიუროს გადაწყვეტილებასთან ერთად პროექტის მიწოდებას გამგეობისთვის;
- ე) საკრებულოს კომისიები და გამგებელი საკრებულოს ბიუროს მიერ დადგენილ ვადებში იხილავს წარმოდგენილ სამართლებრივი აქტის პროექტს და აწვდის საკრებულოს აპარატს;
- ვ) საკრებულოს აპარატი ახდენს შემოსული შენიშვნების, დასკვნების და წინადადებების სისტემატიზაციას და წარუდგენს საკრებულოს თავმჯდომარეს საკრებულოს ბიუროს სხდომაზე განსახილველად;
- ზ) საკრებულოს ბიურო ისმენს წარმოდგენილ დასკვნებსა და წინადადებებს და იღებს გადაწყვეტილებას საკითხის საკრებულოს დღის წესრიგში შეტანის შესახებ.

2. ინიცირების უფლების მქონე სუბიექტის მიერ შემოტანილი სამართლებრივი აქტის პროექტი საკრებულოს სხდომის დღის წესრიგში შეტანილი უნდა იქნეს მასზე უარყოფითი დასკვნის მიუხედავად.

3. ინიცირების წესით შემოტანილი საკრებულოს ნორმატიული აქტის პროექტი მომზადებული უნდა იქნეს „ნორმატიული აქტების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა შესაბამისად. თუ პროექტი იწვევს არსებულ ნორმატიულ აქტში ცვლილებების ან/და დამატებების შეტანას, მას უნდა დაერთოს შესატანი ცვლილებების ან/და დამატებების პროექტები და წარმოდგენილი უნდა იქნეს ერთიანი პაკეტის სახით.

მუხლი 68. საკრებულოს მიერ ნორმატიული აქტის მიღების წესი

1. საკრებულომ ნორმატიული აქტის პროექტის განხილვა შეიძლება დაიწყოს მხოლოდ საკრებულოს შესაბამისი კომისიისა და გამგეობის დასკვნის არსებობისას. კომისიის ან გამგეობის უარყოფითი დასკვნა არ შეიძლება იყოს დაბრკოლება საკრებულოს სხდომაზე პროექტის განხილვის დაწყებისთვის.

2. პროექტის განხილვა ხდება ამ დებულებით დადგენილი წესის შესაბამისად.

3. დებატების დამთავრების შემდეგ, კენჭისყრამდე ფრაქციას შეუძლია დააყენოს საკითხი ნორმატიული აქტის პროექტის კომისიაში ხელახალი დაბრუნების ან სხვა კომისიაში გადაცემის შესახებ, აგრეთვე მოითხოვოს დღის წესრიგის სხვა საკითხზე გადასვლა. თუ საკრებულომ ნორმატიული აქტის პროექტის საბოლოო კენჭისყრამდე მიიღო გადაწყვეტილება დღის წესრიგის სხვა საკითხზე გადასვლის შესახებ ნორმატიული აქტის პროექტი ითვლება უარყოფილად და მისი შემდგომი განხილვა შეიძლება დაიწყოს მხოლოდ სამი თვის ვადის გასვლის შემდეგ.

4. უარყოფილი პროექტი სამ თვეზე ადრე შეიძლება განმეორებით იქნეს გატანილი ამ დებულების 73-ე მუხლით გათვალისწინებულ შემთხვევაში, ან თუ იგი არსებითად გადამუშავდა, რაზედაც გადაწყვეტილებას იღებს საკრებულოს ბიურო საკრებულოს იურიდიული კომისიის დასკვნის საფუძველზე.

5. ნორმატიული აქტის პროექტის განხილვის შემდეგ თუ მასში ცვლილებები არ იქნა შეტანილი, დაუყოვნებლივ ეწყობა კენჭისყრა. თუ ცვლილებები შეტანილ იქნა, წინასწარი კენჭისყრა ტარდება შეტანილ ცვლილებათა ერთ ტექსტამდე დაყვანის მიზნით.

6. გადაწყვეტილება ნორმატიული აქტის პროექტის მიღების შესახებ ხდება სხდომაზე დამსწრე წევრთა უმრავლესობით, მაგრამ არა ნაკლებ საკრებულოს წევრთა სიითი შემადგენლობის ერთ მესამედისა, თუ კანონით ან ამ დებულებით სხვა წესი არ არის დადგენილი.

მუხლი 69. თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის პროექტის განხილვისა და მიღების წესი

1. თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის პროექტების მომზადების, წარდგენის, განხილვისა, და დამტკიცების წესი განისაზღვრება „ადგილობრივი თვითმმართველობის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით, „საქართველოს საბიუჯეტო სისტემის შესახებ“, „თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონებითა და ამ დებულებით (რეგლამენტით).

2. თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის პროექტის საკრებულოში შეტანის უფლება აქვს გამგებელს ან მის მიერ უფლებამოსილ წარმომადგენელს.
3. თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის პროექტი საკრებულოში შეტანილი უნდა იქნეს ახალი საბიუჯეტო წლის დაწყებამდე არა უგვიანეს 45 დღისა.
4. თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის პროექტი წინასწარი განხილვისთვის გადაეცემა საკრებულოს საფინანსო-სარევიზიო კომისიას და ფრაქციებს.
5. საკრებულო, თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის პროექტს, საკრებულოს საფინანსო-სარევიზიო კომისიის დასკვნასთან, ფრაქციებისა და საკრებულოს წევრთა წინადადებებთან ერთად საჯაროდ განიხილავს სხდომაზე და იღებს გადაწყვეტილებას ბიუჯეტის პროექტის დამტკიცების შესახებ.
6. საკრებულოს საფინანსო-სარევიზიო კომისიის დასკვნა, საკრებულოს ფრაქციების, საკრებულოს სხვა კომისიების, აგრეთვე საკრებულოს წევრების წინადადებები, შენიშვნები და შეფასებები ბიუჯეტის პროექტის წარმოდგენიდან ერთი კვირის ვადაში ბარდება საკრებულოს აპარატს, რომელიც უზრუნველყოფს თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის პროექტთან ერთად მათ გამოქვეყნებას საჯარო განხილვისთვის.
7. ბიუჯეტის პროექტის განხილვა წარმოებს ერთი მხრივ ნომერთა რიგის მიხედვით და მეორე მხრივ, ნომერთა იმ ჯგუფის მიხედვით, რომლებიც წარმოადგენდნენ ცალკე უწყებათა საფინანსო ხარჯების ნუსხას.
8. პირველად განიხილება მთელი უწყების საფინანსო ხარჯთაღრიცხვის ზოგადი საფუძვლები, შემდეგ – პროექტის ცალ-ცალკე მუხლები.
9. შემოსავლის პროექტის განხილვის დროს ჯერ უნდა მოხდეს პროექტის ზოგადი საფუძვლების განხილვა, ხოლო შემდეგ - ცალ-ცალკე მუხლების.
10. როგორც შემოსავლის, ისე გასავლის თითოეულ მუხლს ცალ-ცალკე უნდა ეყაროს კენჭი.
11. თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ საკრებულოს დადგენილებაში აისახება:
 - ა) ბიუჯეტის შემოსულობებისა და გადასახდელების როგორც საერთო მოცულობა შემოსავლის ძირითადი წყაროებისა და ხარჯების მიმართულებების, ისე შემოსავლის ყოველი სახეობის, თითოეული მხარჯავი სუბიექტისა და ღონისძიებების მიხედვით ფუნქციონალური და ეკონომიკური საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად;
 - ბ) სარეზერვო ფონდის მოცულობა;
 - გ) წლის დასაწყისისთვის არსებული გამოუყენებელი სახსრების, მათ შორის გარდამავალი საბრუნავი საშუალებების მოცულობა;
 - დ) წლის დასაწყისისთვის არსებული ვალდებულების დაფარვისა და მომსახურების ასიგნების მოცულობა.

12. საკრებულოს მიერ ბიუჯეტის პროექტის დაუმტკიცებლობის შემთხვევაში, გამგებელი ვალდებულია ამ გადაწყვეტილების მიღებიდან 2 კვირის ვადაში საკრებულოს წარუდგინოს ბიუჯეტის პროექტის ახალი ვარიანტი.

13. საკრებულო ბიუჯეტს ამტკიცებს ყოველი კალენდარული წლისთვის ახალი საბიუჯეტო წლის დაწყებამდე, მაგრამ გამონაკლის შემთხვევაში სახელმწიფო ბიუჯეტის დამტკიცებიდან არაუგვიანეს 2 თვისა.

14. თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტი მიიღება საკრებულოს დამსწრე ხმების უმრავლესობით, მაგრამ არანაკლებ საკრებულოს სიითი შემადგენლობის ერთი მესამედისა.

მუხლი 70. საფინანსო ნორმატიული აქტის პროექტთა განხილვის განსაკუთრებული წესი

1. საფინანსო ნორმატიული აქტის პროექტად ითვლება ყველა ის პროექტი, რომელსაც შეუძლია გავლენა მოახდინოს ადგილობრივი თვითმმართველობის ფინანსებზე. ნორმატიული აქტის პროექტის ხასიათის საკითხს წყვეტს საკრებულოს ბიურო საფინანსო-სარევიზიო კომისიის დასკვნის საფუძველზე.

2. საფინანსო ნორმატიული აქტის პროექტის განხილვის დაწყებისთვის აუცილებელია გამგებლის და საკრებულოს საფინანსო-სარევიზიო კომისიის დასკვნა ამ ნორმატიული აქტის პროექტის ადგილობრივი თვითმმართველობის ფინანსებზე გავლენის შესახებ.

3. ყველა საფინანსო ხასიათის ნორმატიული აქტის პროექტს უნდა ახლდეს დასკვნა და წინადადებები ხარჯების დაფარვის შესაძლო გზების თაობაზე.

4. გამგებელი და საფინანსო-სარევიზიო კომისია საფინანსო ნორმატიული აქტის პროექტის მიღების შემდეგ ამოწმებს ნორმატიული აქტის პროექტის მიმდინარე და მომავალ ბიუჯეტთან შეთავსების შესაძლებლობას. თუ შემოწმებით დადგინდა, რომ ნორმატიული აქტის პროექტი უარყოფით გავლენას მოახდენს ბიუჯეტზე, გამგებელმა და კომისიამ საკრებულოს სხდომაზე წარდგენილ დასკვნებში უნდა აღნიშნონ თავიანთი მოსაზრება ხარჯების დაფარვის შესახებ. თუ ნორმატიული აქტის პროექტი გავლენას მოახდენს მომავალ ბიუჯეტზე, დასკვნებში უნდა აღნიშნოს დამოკიდებულება მოცემულ საკითხთან.

5. საფინანსო ნორმატიული აქტის პროექტთა განხილვა და მიღება ხდება საბიუჯეტო ნორმატიული აქტის მიღების წესის შესაბამისად.

თავი VIII. საკრებულოს სხდომაზე სპეციალურ საკითხთა განხილვის წესი
(განსაკუთრებული პროცედურები)

მუხლი 71. ხელშეკრულებათა დამტკიცება და გაუქმება

1. თვითმმართველი ერთეულის, საკრებულოს ან გამგებლის სახელით დადებულ ხელშეკრულებათა დამტკიცება ან გაუქმება ხდება საკრებულოს სხდომაზე.
2. საკრებულოს თავმჯდომარეს, ფრაქციას ან საკრებულოს კომისიას უფლება აქვს დააყენოს ხელშეკრულებათა გაუქმების საკითხი. ეს საკითხი დღის წესრიგში შეიტანება კენჭისყრის გარეშე.
3. საკრებულოს სხდომაზე ხელშეკრულებების დამტკიცების ან გაუქმების საკითხთა განხილვისას, ამ ხელშეკრულებების მუხლობრივი განხილვა ან მუხლებში ცვლილებების შეტანა არ ხდება.
4. საკრებულოს სხდომა იღებს გადაწყვეტილებას მოცემულ საკითხზე თანხმობის, უარყოფის ან საკითხის გადადების შესახებ.
5. ხელშეკრულების დამტკიცების ან გაუქმების შესახებ გადაწყვეტილება მიიღება საკრებულოს სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით, თუ ხელშეკრულებით სხვა წესი არ არის დადგენილი.

მუხლი 72. საკრებულოს წევრის უფლებამოსილების ცნობის ან უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შესახებ საკითხის განხილვა

1. საკრებულოს წევრის უფლებამოსილების ცნობის ან უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შესახებ საკითხი საკრებულოს სხდომაზე განხილვამდე გადაეცემა სამანდატო-საპროცედურო საკითხთა კომისიას.
2. სამანდატო-საპროცედურო საკითხთა კომისია ვალდებულია საკრებულოს უახლოეს სხდომას წარუდგინოს რეკომენდაცია დაყენებული საკითხის გადაწყვეტის შესახებ.
3. გადაწყვეტილება საკრებულოს წევრის უფლებამოსილების ცნობის ან უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის თაობაზე მიიღება კენჭისყრის საფუძველზე, საკრებულოს დამსწრე წევრთა უმრავლესობით, მაგრამ არანაკლებ სიითი შემადგენლობის ერთი მესამედის.

მუხლი 73. ნორმატიული აქტის პროექტის ხელახალი განხილვა აუცილებლობის მოთხოვნით

1. გამგებელს უფლება აქვს საკრებულოს იმავე მოწვევის სხდომაზე დააყენოს საკრებულოს სხდომის მიერ უარყოფილი ნორმატიული აქტის პროექტის ხელახალი განხილვის საკითხი მისი აუცილებლობის მოთხოვნით.

2. შესაბამის კომისიას უფლება აქვს საკრებულოს სხდომაზე დააყენოს საკითხი გამგებლის მოთხოვნაზე უარისთქმის შესახებ.

3. გამგებელს ეთქმევა უარი, თუ ამ წინადადებას მხარს დაუჭერს საკრებულოს წევრთა სიითი შემადგენლობის ნახევარზე მეტი. სხვა შემთხვევაში შეიქმნება შემთანხმებელი დროებითი ჯგუფი, რომელიც მოამზადებს და საკრებულოს სხდომას წარუდგენს შესაბამისი ნორმატიული აქტის პროექტს.

4. საკრებულოს სხდომა, შემთანხმებელი დროებითი ჯგუფის მიერ წარმოდგენილი ნორმატიული აქტის პროექტის განხილვას იწყებს ამ დებულებით გათვალისწინებული პროცედურის დაცვით.

5. თუ საკრებულოს მიერ ხელახლა იქნა უარყოფილი ნორმატიული აქტის პროექტი, გამგებელს უფლება აქვს მხოლოდ სამი თვის ვადის გასვლის შემდეგ შემოიტანოს საკითხი ხელახალი განხილვისათვის.

თავი IX. შეკითხვები და ინტერპელაცია

მუხლი 74. წერილობითი და ზეპირი შეკითხვები

1. საკრებულოს წევრს უფლება აქვს წერილობითი ან ზეპირი შეკითხვით მიმართოს გამგებელს ან გამგეობის თანამდებობის პირს.

2. შეკითხვის წესით შესაბამის თანამდებობის პირთაგან მოითხოვება ინფორმაცია კონკრეტულად განსაზღვრული საკითხის შესახებ.

3. ზეპირი შეკითხვა დაიშვება მხოლოდ საკრებულოს სხდომის მიმდინარეობის დროს. წერილობითი ან ზეპირი შეკითხვის ტექსტს საკრებულოს წევრი აბარებს საკრებულოს აპარატს. შეკითხვას შეიძლება ახლდეს დასაბუთება.

4. შეკითხვის წესით დაყენებულ საკითხზე პასუხი გაიცემა საკრებულოს სხდომაზე. გამგებელს ან გამგეობის თანამდებობის პირს უფლება აქვს მოითხოვოს დახურული სხდომის ჩატარება, თუ მისაწოდებელი ინფორმაციის გახმაურება აკრძალული ან შეზღუდულია კანონით. საკრებულოს წევრს უფლება აქვს სხდომაზე შეაფასოს გაცემული პასუხი და დააყენოს წინადადება მოცემული საკითხის საკრებულოს სხდომის დღის წესრიგში შესატანად.

5. საკრებულოს წევრთან შეთანხმებით, შეკითხვის წესით დაყენებულ საკითხზე შეიძლება სამი დღის ვადაში გაიცეს წერილობითი პასუხი საკითხის შემდგომი განხილვის გარეშე.

მუხლი 75. ინტერპელაცია

1. საკრებულოს ფრაქციას ან კომისიას უფლება აქვს ინტერპელაციის წესით დააყენოს საკითხი გამგებლის ან გამგეობის თანამდებობის პირის წინაშე.
2. ინტერპელაციის წესით დაყენებული საკითხი უნდა შეეხებოდეს გამგებლის ან გამგეობის თანამდებობის პირის მიერ შესაბამის დარგში გატარებული პოლიტიკის კონკრეტულ ან ზოგად საკითხებს.
3. ინტერპელაციის წესით დაყენებული საკითხი უნდა იყოს ზუსტად და ლაკონური ფორმით ჩამოყალიბებული. მას შეიძლება ახლდეს დასაბუთებაც. საკითხი წერილობითი ფორმით ჩაბარდება საკრებულოს თავმჯდომარეს, რომელიც საკრებულოს ბიუროზე გამგებელთან შეთანხმებით ადგენს საკითხის განხილვის ვადას. საკითხი შეიტანება საკრებულოს სხდომის დღის წესრიგში ჩაბარებიდან ორი თვის ვადაში.
4. ინტერპელაციის წესით დაყენებულ საკითხზე ფრაქცია ან შესაბამისი კომისია გამოყოფს მომხსენებელს. რომელსაც მიეცემა 15 წუთი მაინც განხილვის დაწყებისას, ხოლო გამგეობის წარმომადგენლის პასუხის შემდეგ – 20 წუთი მაინც.
5. ფრაქციის ან შესაბამისი კომისიის მოთხოვნით მოცემულ საკითხზე შეიძლება გაიმართოს დებატები.
6. ინტერპელაციის წესით დაყენებულ საკითხზე საკრებულოს სხდომა იღებს შესაბამის გადაწყვეტილებას.

თავი X. კენჭისყრის წესი

მუხლი 76. კენჭისყრა

საკრებულოს კომპეტენციას მიკუთვნებული საკითხები, როგორც წესი წყდება ღია კენჭისყრით.

მუხლი 77. საკრებულოს წევრის უფლება კენჭისყრაში მონაწილეობაზე უარის თქმის შესახებ

საკრებულოს წევრს უფლება აქვს უარი თქვას კენჭისყრაში მონაწილეობის მიღებაზე, რის შესახებაც მან უნდა გააკეთოს საკრებულოს სხდომაზე შესაბამისი განცხადება.

მუხლი 78. საკრებულოს სხდომის თავმჯდომარის უფლება კენჭისყრის პროცედურაზე

საკრებულოს სხდომის თავმჯდომარეს უფლება აქვს:

ა) ამ დებულებით (რეგლამენტით) დადგენილი წესით განსაზღვროს კენჭისყრაზე დასაყენებელ საკითხთა რიგითობა;

ბ) წამოაყენოს საკუთარი წინადადებები ან კომპრომისული ფორმულირებები დასმული საკითხის კენჭისყრიდან მოუხსნელად;

დ) ჩაატაროს სარეიტინგო კენჭისყრა.

ე) თუ წამოყენებულმა არც ერთმა ალტერნატიულმა წინადადებამ არ მიიღო ხმების საკმარისი რაოდენობა, ხელმეორე კენჭისყრაზე დააყენოს ის ორი ალტერნატიული წინადადება, რომელმაც სხვებზე მეტი ხმა მიიღო.

მუხლი 79. სარეიტინგო კენჭისყრა

1. სარეიტინგო კენჭისყრა არ წარმოადგენს გადაწყვეტილების მიღების საფუძველს.
2. სარეიტინგო კენჭისყრა არ შეიძლება ჩატარდეს ფარული ან სახელობითი ფორმით.
3. საკრებულოს სხდომის თავმჯდომარეს ნებისმიერ დროს უფლება აქვს ჩაატაროს სარეიტინგო კენჭისყრა ყველა სადაო თუ ალტერნატიულ საკითხებზე.

მუხლი 80. კენჭისყრის დაწყების გამოცხადება

1. დებატების, ასარჩევი, დასანიშნი თუ დასამტკიცებელი კანდიდატურის განხილვის დამთავრების შემდეგ თავმჯდომარე აცხადებს კენჭისყრის დაწყებას. თუ შემოვიდა წინადადება კენჭისყრის გადადების შესახებ, იგი კენჭისყრაზე დგება პირველ რიგში.
2. კენჭისყრა, როგორც წესი, ეწყობა დებატების დამთავრებისთანავე.
3. თავმჯდომარე კენჭისყრის დაწყებამდე ატარებს წევრთა რეგისტრაციას.
4. თუ კენჭისყრისთვის დანიშნული დროისათვის სხდომას არ ესწრება კენჭისყრისათვის საჭირო წევრთა რაოდენობა, საკრებულოს თავმჯდომარე აცხადებს კენჭისყრის გადავადების დროს.
5. ფრაქციას უფლება აქვს კენჭისყრის წინ მოითხოვოს შესვენება არა უმეტეს 10 წუთისა.

მუხლი 81. საკითხის კენჭისყრაზე დაყენება

1. საკითხს კენჭისყრაზე აყენებს თავმჯდომარე. თავმჯდომარე ვალდებულია ზუსტი, ნათელი ფორმულირებით, ავტორის მიერ შემოთავაზებული ვარიანტით დასვას საკითხი კენჭისყრაზე. საკრებულოს წევრს უფლება აქვს შენიშვნა გამოთქვას ფორმულირების შესახებ და წამოაყენოს წინადადება მისი შეცვლის თაობაზე.
2. თუ კენჭისყრაზე დაყენებული საკითხის ავტორის აზრით, მისი წინადადება არასწორად იქნა დაფიქსირებული, ან საერთოდ გამორჩენილ იქნა, მას ეძლევა სიტყვა განმარტებისათვის.

3. თუ თავმჯდომარე არ ეთანხმება შემოთავაზებულ ფორმულირებას, თუკი ამას მოითხოვს წინადადების შემომტანი, სადაო საკითხი წყდება კენჭისყრით, განხილვის გარეშე.

4. კენჭისყრაზე დასაყენებელი ვარიანტების სიმრავლის დროს (სამი ან მეტი), თავმჯდომარე ატარებს სარეიტინგო კენჭისყრას.

5. ყოველი კენჭისყრის წინ თავმჯდომარე აცხადებს კენჭისყრის პროცედურას.

6. საკითხის ინიციატორს უფლება აქვს მოითხოვოს განუხილველად საკითხის კენჭისყრაზე დაყენება. ამ შემთხვევაში მას უკამათოდ უყრიან კენჭს.

7. კენჭისყრის გამოცხადების შემდეგ, საკრებულოს წევრს სიტყვა შეიძლება მიეცეს მხოლოდ კენჭისყრის პროცედურის საკითხებზე.

მუხლი 82. კენჭისყრის ზოგადი წესი

1. თავდაპირველად კენჭი ეყრება ცვლილებებს მათი რიგითობის მიხედვით, შემდეგ კი ძირითად საკითხს. თავმჯდომარეს უფლება აქვს ჯერ ძირითადი საკითხი დასვას კენჭისყრაზე, თუ ჩათვლის, რომ ეს გააიოლებს გადაწყვეტილების მიღებას.

2. საკრებულოს წევრს შეუძლია მოითხოვოს შემოთავაზებული წინადადების (შესწორების, დამატების) ნაწილების ცალ-ცალკე კენჭისყრა. ასეთი პროცედურის შემთხვევაში, კენჭისყრის შემდეგ, უარყოფილ ნაწილთა გამოკლებით, ამ საკითხს მთლიანობაშიც უნდა ეყაროს კენჭი.

3. წინადადებას, საკითხის გადადების ან კომისიაში დაბრუნების შესახებ, კენჭი ეყრება თავმჯდომარის, ფრაქციის ან კომისიის ინიციატივით.

4. საკრებულოს წევრი ხმას აძლევს პირადად. დაუშვებელია ხმის მიცემის უფლების სხვა პირისათვის გადაცემა.

5. საკრებულოს წევრი კენჭისყრის დროს თავის ნებას გამოხატავს ერთ-ერთი შემდეგი ფორმით: „მომხრე“, „წინააღმდეგი“.

მუხლი 83. კენჭისყრის შედეგების გამოცხადება

1. კენჭისყრის შედეგებს აცხადებს სხდომის თავმჯდომარე.

2. საკრებულოს წევრს, რომელმაც ხმა არ მისცა კენჭისყრის დროს, უფლება არა აქვს ხმა მისცეს კენჭისყრის დამთავრების შემდეგ.

3. კენჭისყრის შედეგებთან დაკავშირებული ეჭვების თაობაზე განცხადება თავმჯდომარეს უნდა წარედგინოს დაუყოვნებლივ, კენჭისყრის დამთავრებისთანავე. განცხადების გაცნობის შემდეგ საკრებულო, დამსწრეთა ხმების უმრავლესობით იღებს გადაწყვეტილებას ხელახალი კენჭისყრის მოწყობის შესახებ. ხელახალი კენჭისყრა არ გაიმართება, თუ საეჭვო ხმების რაოდენობა არ ცვლის კენჭისყრის საბოლოო შედეგს.

თავი XI. საკრებულოს თანამდებობის პირთა არჩევა, დანიშვნა, დამტკიცება, მათი გაწვევა და გადაყენება

მუხლი 84. არჩევნების ზოგადი წესი

1. საკრებულოს სხდომაზე არჩევნები როგორც წესი ტარდება ღია კენჭისყრით.
2. თუ დასახელებული იყო რამდენიმე კანდიდატი და ვერც ერთმა კანდიდატმა ვერ მიიღო ხმათა უმრავლესობა, ტარდება მეორე ტური იმ ორ კანდიდატს შორის, რომლებმაც სხვებზე მეტი ხმა მიიღეს. თუ მეორე ტურშიც ვერც ერთმა კანდიდატმა ვერ დააგროვა ხმების საჭირო რაოდენობა, ხელახალი კენჭისყრა დანიშნება მეორე დღისთვის. ხელახალი კენჭისყრისას პროცედურა იწყება თავიდან, შესაბამის კანდიდატურათა დასახელებით. ხელახალი კენჭისყრა ტარდება იგივე წესით.

მუხლი 85. თანამდებობის პირთა დამტკიცების ზოგადი წესი

1. საკრებულოს მიერ, კანონით დადგენილ თანამდებობის პირთა დამტკიცების შესახებ გადაწყვეტილება მიიღება საკრებულოს სხდომაზე, საკრებულოს დამსწრე წევრთა ნახევარზე მეტით, მაგრამ არანაკლებ სიითი შემადგენლობის ერთი მესამედისა..
2. თუ დასახელებულ კანდიდატთაგან რომელიმეს უარი ეთქვა, ერთი და იგივე კანდიდატი შეიძლება წარდგენილი იქნეს მხოლოდ ორჯერ.
3. უარის თქმის შემთხვევაში კანდიდატის დასახელება ხდება მხოლოდ საკრებულოს მომდევნო სხდომაზე.

მუხლი 86. არჩეულ პირთა გაწვევის ზოგადი წესი

საკრებულოს მიერ არჩეულ პირთა გაწვევა ხდება იმავე წესით, როგორც მოხდა მათი არჩევა, თუ კანონით ან ამ დებულებით სხვა წესი არაა დადგენილი.

მუხლი 87. საკრებულოს თავმჯდომარის არჩევის წესი

1. საკრებულოს თავმჯდომარეს ირჩევენ საკრებულოს წევრები თავის შემადგენლობიდან.
2. საკრებულოს თავმჯდომარის კანდიდატურის დასახელების უფლება აქვს საკრებულოს სიითი შემადგენლობის ერთ მეხუთედს.
3. თავმჯდომარის კანდიდატურების დასახელების შემდეგ, საკრებულოს სხდომის თავმჯდომარე აქვეყნებს კანდიდატთა სიას და ითხოვს მათ თანხმობას კენჭი იყარონ საკრებულოს თავმჯდომარის თანამდებობაზე. წამოყენებულ კანდიდატს უფლება აქვს მოხსნას თავისი კანდიდატურა ყოველგვარი ახსნა-განმარტების გარეშე.

4. კენჭისყრის პროცესს ხელმძღვანელობს სამანდატო-საპროცედურო საკითხთა კომისია (ხოლო მის შექმნამდე დროებითი სამანდატო კომისია).

5. საკრებულოს თავმჯდომარედ არჩეულად ჩაითვლება კანდიდატი, რომელსაც მხარს დაუჭერს საკრებულოს წევრთა სიითი შემადგენლობის ნახევარზე მეტი.

6. თუ არჩევნებში მონაწილეობდა ერთი კანდიდატი და იგი არ აირჩიეს, ეწყობა ხელახალი არჩევნები. ერთი და იმავე კანდიდატი შეიძლება დასახელდეს მხოლოდ ორჯერ.

7. თუ არჩევნებში მონაწილეობდა ორი ან მეტი კანდიდატი, მაგრამ გამარჯვებული ვერ გამოვლინდა, ეწყობა არჩევნების მეორე ტური, რომელშიც მონაწილეობს მხოლოდ ის ორი კანდიდატი, რომლებმაც სხვებზე მეტი ხმები დააგროვეს. თუ ხმათა თანაბარი რაოდენობა დააგროვა რამდენიმე კანდიდატმა, უპირატესობა მიენიჭება და არჩევნების მეორე ტურში მონაწილეობს ის კანდიდატი, რომელიც უფრო ადრე იქნა წამოყენებული საკრებულოს თავმჯდომარეობის კანდიდატად.

8. თუ არჩევნების მეორე ტურშიც ვერც ერთმა კანდიდატმა ვერ დააგროვა ხმების საჭირო რაოდენობა, საკრებულოს თავმჯდომარის არჩევისთვის ხელახალი კენჭისყრა ტარდება მეორე დღეს. ხელახალი კენჭისყრის დროს თავიდან ხდება კანდიდატურების დასახელება. ხელახალი კენჭისყრა ტარდება საკრებულოს თავმჯდომარის არჩევის ამ დებულებით (რეგლამენტით) დადგენილი წესით.

მუხლი 88. საკრებულოს თავმჯდომარის გადაყენების წესი

1. საკრებულოს თავმჯდომარე საკრებულომ შეიძლება გადააყენოს თანამდებობიდან. საკრებულოს თავმჯდომარის გადაყენების საკითხი საკრებულოს წინაშე წერილობით შეიძლება დასვას საკრებულოს სრული შემადგენლობის არანაკლებ ერთმა მესამედმა. საკრებულოს თავმჯდომარე გადაყენებულად ჩაითვლება, თუ წინადადებას მისი გადაყენების შესახებ მხარი დაუჭირა საკრებულოს სიითი შემადგენლობის ნახევარზე მეტმა.

2. თუ ამ მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად საკრებულომ ვერ შეძლო საკრებულოს თავმჯდომარის გადაყენება, დაუშვებელია მომდევნო 3 თვის განმავლობაში საკრებულოს თავმჯდომარის გადაყენების პროცედურის ხელმეორედ დაწყება.

3. თუ საკრებულოს ერთმა მესამედმა ვერ შეძლო საკრებულოს თავმჯდომარის გადაყენების პროცედურის დაწყება, მათ აღნიშნული უფლების განხორციელება არ შეუძლიათ მომდევნო 3 თვის განმავლობაში.

4. საკრებულოს თავმჯდომარეს უფლება არა აქვს ეკავოს რაიმე თანამდებობა სახელმწიფო სამსახურში ან ეწეოდეს სამეწარმეო საქმიანობას. შეუთავსებლობის შემთხვევები განისაზღვრება „ადგილობრივი წარმომადგენლობითი ორგანოს – საკრებულოს წევრის სტატუსის შესახებ“ საქართველოს კანონით. საკრებულოს თავმჯდომარის სხვა

თანამდებობაზე დანიშვნის, დამტკიცების ან არჩევის შემთხვევაში მას შეუწყდება საკრებულოს თავმჯდომარის უფლებამოსილება.

მუხლი 89. გამგებლის არჩევის წესი

1. გამგებელს ირჩევს საკრებულო საკრებულოს ბიუროს მიერ შერჩეული კანდიდატურებიდან.
2. საკრებულოს ბიურო განსაზღვრავს გამგებლისადმი წამოყენებულ მოთხოვნებს და აქვეყნებს განცხადებას გამგებლის კანდიდატურაზე კონკურსის ჩატარების შესახებ.
3. გამგებლის თანამდებობაზე ვაკანსიის წარმოშობიდან, ან თანამდებობიდან განთავისუფლების საკითხის დასმიდან 14 კალენდარული დღის განმავლობაში საკრებულოს ბიურო იღებს განცხადებებს. ბიურო მიღებული განცხადებებიდან არჩევს კვალიფიციურ კანდიდატებს და წარუდგენს საკრებულოს.
4. საკრებულო განიხილავს ბიუროს გადაწყვეტილებას კონკურსის შედეგების შესახებ, რის შემდგომაც ტარდება კენჭისყრა გამგებლის ასარჩევად.
5. გამგებლის ასარჩევად კენჭისყრა ტარდება ამ დებულებით (რეგლამენტით) დადგენილი საკრებულოს თავმჯდომარის არჩევის წესის შესაბამისად. გამგებელი აირჩევა საკრებულოს უფლებამოსილების ვადით, საკრებულოს სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით.
6. ბიუროს მიერ ორზე მეტი კანდიდატურის წარმოდგენის შემთხვევაში, თუ კენჭისყრაში ვერ გამოვლინდა გამარჯვებული, ტარდება მეორე ტური საუკეთესო შედეგის მქონე ორ კანდიდატს შორის.
7. თუ არჩევნების მეორე ტურშიც ვერ გამოვლინდა გამარჯვებული კანდიდატი, საკრებულოს ბიურო აცხადებს ხელახალ კონკურსს.

მუხლი 90. უნდობლობის გამოცხადებით გამგებლის თანამდებობიდან გათავისუფლების წესი

1. საკრებულოს წევრთა სრული შემადგენლობის 1/3 უფლება აქვს საკრებულოს სხდომაზე დააყენოს გამგებლისთვის უნდობლობის გამოცხადების საკითხი. საკითხის დასმას თან უნდა ერთვოდეს დასაბუთება უნდობლობის გამოცხადების მოტივის შესახებ.
2. საკითხი უნდობლობის გამოცხადების შესახებ შეიტანება სხდომის დღის წესრიგში რიგგარეშედ და აღნიშნულ საკითხზე კენჭისყრა ტარდება საკითხის დასმიდან არა უადრეს ერთი თვისა.
3. გამგებელს უფლება აქვს მოითხოვოს შემთანხმებელი ან საგამომიებო დროებითი სამუშაო ჯგუფის შექმნა. გამგებლის ეს მოთხოვნა უნდა დაკმაყოფილდეს.

4. საკითხის დასმიდან ერთი თვის ვადაში ამ დებულებით (რეგლამენტით) დადგენილი წესით საკრებულოს ბიურო კონკურსის საფუძველზე შეარჩევს და საკრებულოს წარუდგენს გამგებლის ახალ კანდიდატურებს.

5. გამგებლისთვის უნდობლობის გამოცხადების შესახებ საკითხის განხილვა იწყება საკითხის ინიციატორთა ჯგუფის მიერ დანიშნული მომხსენებლის გამოსვლით. მომხსენებლის გამოსვლის შემდეგ მოსმენილი უნდა იქნეს შემათანხმებელი ან საგამომიებო დროებითი ჯგუფის მოხსენება და გამგებლის ან მისგან უფლებამოსილი პირის არგუმენტები ამ საკითხთან დაკავშირებით, ხოლო შემდეგ მოსმენილი უნდა იქნეს გამგებლის თანამდებობაზე დასახელებული კანდიდატების გამოსვლები. უნდობლობის გამოცხადების საკითხზე დებატები არ იმართება.

6. საკრებულოს წევრებს უფლება აქვთ დაუსვან შეკითხვები გამომსვლელებს. შეკითხვების დასმის შემდეგ ჯერ საკითხის ინიციატორთა ჯგუფის წარმომადგენელს, ხოლო შემდეგ გამგებელს ან მისგან უფლებამოსილ პირს ეძლევა დასკვნითი სიტყვით გამოსვლის უფლება.

7. დასკვნითი სიტყვის მოსმენის შემდეგ ტარდება გამგებლის არჩევნები ამ დებულებით გათვალისწინებული წესით.

8. გამგებლის მიმართ უნდობლობა გამოცხადებულად ჩაითვლება, თუ საკრებულოს სხდომამ, რომლის დღის წესრიგშიც შეტანილია ეს საკითხი, საკრებულოს წევრთა სიითი შემადგენლობის ნახევარზე მეტით აირჩია ახალი გამგებელი.

9. თუ საკრებულომ ვერ შესძლო პირველივე ტურში აერჩია ახალი გამგებელი, ეს საკითხი დღის წესრიგიდან მოიხსენება და იმავე მოტივებით საკრებულოს წინაშე შეიძლება დაისვას მხოლოდ ექვს თვის შემდეგ.

10. დაუშვებელია გამგებლის თანამდებობიდან გათავისუფლების საკითხის დასმა გამგებლის თანამდებობაზე არჩევიდან პირველი სამი თვის და საკრებულოს უფლებამოსილების ვადის ბოლო სამი თვის განმავლობაში.

მუხლი 91. საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილის არჩევის წესი

1. საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილეს ირჩევენ საკრებულოს წევრები თავის შემადგენლობიდან საკრებულოს უფლებამოსილების ვადით, სიითი შემადგენლობის ნახევარზე მეტით.

2. საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილის კანდიდატურის დასახელების უფლება აქვს მხოლოდ საკრებულოს თავმჯდომარეს.

3. საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილის არჩევნები ტარდება საკრებულოს თავმჯდომარის არჩევის ამ დებულებით დადგენილი წესის შესაბამისად.

მუხლი 92. საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილის თანამდებობიდან გადაყენების წესი

საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილე საკრებულომ შეიძლება გადააყენოს თანამდებობიდან. საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილის გადაყენების საკითხი საკრებულოს წინაშე წერილობით შეიძლება დასვას საკრებულოს თავმჯდომარემ, საკრებულოს ბიურომ, საკრებულოს წევრთა სიითი შემადგენლობის არანაკლებ ერთმა მეხუთედმა. საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილე გადაყენებულად ჩაითვლება, თუ წინადადებას მისი გადაყენების შესახებ მხარი დაუჭირა საკრებულოს სიითი შემადგენლობის ნახევარზე მეტმა.

მუხლი 93. საკრებულოს კომისიების თავმჯდომარეების არჩევის და კომისიის შემადგენლობის დამტკიცების წესი

1. საკრებულოს კომისიის თავმჯდომარეს ირჩევენ საკრებულოს წევრები თავის შემადგენლობიდან, საკრებულოს უფლებამოსილების ვადით, სიითი შემადგენლობის ნახევარზე მეტით.

2. საკრებულოს კომისიის თავმჯდომარის კანდიდატურის დასახელების უფლება აქვს საკრებულოს სიითი შემადგენლობის 1/5-ს.

3. საკრებულოს კომისიის თავმჯდომარის არჩევნები ტარდება საკრებულოს თავმჯდომარის არჩევის წესის ანალოგიურად.

4. საკრებულოს კომისიის თავმჯდომარე არჩევიდან ერთი კვირის ვადაში ფრაქციების კვოტების შესაბამისად საკრებულოს დასამტკიცებლად წარუდგენს კომისიის შემადგენლობას. კომისია უნდა შედგებოდეს არა ნაკლებ ხუთი წევრისგან. საკრებულოს წევრს უფლება აქვს იყოს მხოლოდ ორი კომისიის შემადგენლობაში. კომისიის თავმჯდომარე არ შეიძლება იმავდროულად იყოს საკრებულოს სხვა კომისიის თავმჯდომარეც.

5. საკრებულოს კომისიის შემადგენლობის დამტკიცება ხდება კომისიის თავმჯდომარის მიერ წარმოდგენილი სიის მიხედვით, ფრაქციათა პროპორციული წარმომადგენლობის დაცვით.

მუხლი 94. საკრებულოს კომისიის თავმჯდომარის თანამდებობიდან გადაყენების წესი

1. საკრებულოს კომისიის თავმჯდომარე საკრებულომ შეიძლება გადააყენოს თანამდებობიდან. საკრებულოს კომისიის თავმჯდომარის გადაყენების საკითხი საკრებულოს წინაშე წერილობით შეიძლება დასვას საკრებულოს თავმჯდომარემ, საკრებულოს ბიურომ, საკრებულოს წევრთა სრული შემადგენლობის არანაკლებ ერთმა მეხუთედმა, ან შესაბამისი კომისიის წევრთა არა ნაკლებ 2/3-მა. საკრებულოს კომისიის თავმჯდომარე გადაყენებულად ჩაითვლება, თუ წინადადებას მისი გადაყენების შესახებ მხარი დაუჭირა საკრებულოს სიითი შემადგენლობის ნახევარზე მეტმა.

2. თუ საკრებულოს სიითი შემადგენლობის ნახევარზე მეტმა მხარი არ დაუჭირა საკრებულოს კომისიის თავმჯდომარის გადაყენებას, დაუშვებელია კენჭისყრიდან მომდევნო სამი თვის განმავლობაში საკრებულოს კომისიის თავმჯდომარის გადაყენების საკითხის ხელახალი დასმა.

მუხლი 95. საკრებულოს ფრაქციის თავმჯდომარის არჩევისა და გადარჩევის წესი

საკრებულოს ფრაქციის თავმჯდომარის არჩევისა და გადარჩევის წესი განისაზღვრება შესაბამისი ფრაქციის წესდებით.

მუხლი 96. საკრებულოს დროებითი სამუშაო ჯგუფის თავმჯდომარის არჩევისა და გადარჩევის წესი

1. დროებითი სამუშაო ჯგუფის თავმჯდომარეს თავისი შემადგენლობიდან სიითი შემადგენლობის ნახევარზე მეტით ირჩევს საკრებულო.

2. დროებითი სამუშაო ჯგუფის თავმჯდომარის არჩევნები ტარდება საკრებულოს თავმჯდომარის არჩევის წესის შესაბამისად.

3. დროებითი სამუშაო ჯგუფის თავმჯდომარე საკრებულომ შეიძლება გადააყენოს თანამდებობიდან. დროებითი სამუშაო ჯგუფის თავმჯდომარის გადაყენების საკითხი საკრებულოს წინაშე წერილობით შეიძლება დასვას საკრებულოს თავმჯდომარემ, ბიურომ, საკრებულოს სიითი შემადგენლობის არანაკლებ ერთმა მეხუთედმა, დროებითი სამუშაო ჯგუფის შემადგენლობის ორმა მესამედმა.

4. დროებითი სამუშაო ჯგუფის თავმჯდომარე გადაყენებულად ჩაითვლება, თუ წინადადებას მისი გადაყენების შესახებ მხარი დაუჭირა საკრებულოს სიითი შემადგენლობის ნახევარზე მეტმა.

5. დროებითი სამუშაო ჯგუფის თავმჯდომარეს შეუძლია ნებისმიერ დროს, ყოველგვარი ახსნა-განმარტების გარეშე განაცხადოს თავისი გადადგომის შესახებ. შესაბამისი განცხადება წარედგინება საკრებულოს თავმჯდომარეს, რომელიც მას გააცნობს საკრებულოს. დროებითი სამუშაო ჯგუფის თავმჯდომარე გადამდგარად ითვლება განცხადების საკრებულოს თავმჯდომარისთვის წარდგენის დღიდან.

6. დროებითი სამუშაო ჯგუფის თავმჯდომარის გადადგომის, გადაყენების ან მისი, როგორც საკრებულოს წევრის, უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შემთხვევაში საკრებულო უახლოეს სხდომაზე, რეგლამენტით გათვალისწინებული წესით ირჩევს დროებითი სამუშაო ჯგუფის ახალ თავმჯდომარეს.

თავი XII. საკრებულოს სამართლებრივი აქტების გაფორმების წესი

მუხლი 97. საკრებულოს სამართლებრივი აქტების გაფორმება

1. საკრებულოს სამართლებრივი აქტები ფორმდება შესაბამის ბლანკებზე საქართველოს კანონის „საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით“ და „საქმისწარმოების ერთიანი წესების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულებით დადგენილი წესის შესაბამისად.
2. საკრებულოს სამართლებრივი აქტების სათაური უნდა იყოს მოკლე და შეესაბამებოდეს დოკუმენტის შინაარსს.
3. საკრებულოს სამართლებრივ აქტებში უნდა იქნეს მითითებები საკრებულოს სხვა სამართლებრივი აქტების ან მათი ცალკეული პუნქტების ძალადაკარგულად ცნობის შესახებ, თუ ახალი დოკუმენტი გამორიცხავს (არ შეესაბამება) ადრე გამოცემულის (მიღებულის) მოქმედებას.
4. საკრებულოს სამართლებრივ აქტებში სამართლებრივი აქტების აღნიშვნისას მიეთითება ასეთი აქტის მიღების (გამოცემის) თარიღი და ადგილი, აქტის სახე და სათაური, ზუსტი და სრული სახელწოდება, მიმღები (გამომცემი) ორგანო, ძალაში შესვლა და სარეგისტრაციო ნომერი.
5. საკრებულოს სამართლებრივი აქტებით სხვა დოკუმენტების (დებულების, პროგრამის, კოლეგიალური ორგანოს შემადგენლობის და სხვ.) დამტკიცების ან სამართლებრივ დოკუმენტზე სხვა დოკუმენტების თანდართვისას, თანდართული დოკუმენტები დოკუმენტში აღინიშნებიან როგორც დანართები. დანართს უნდა ჰქონდეს მისი შინაარსის განმსაზღვრელი სათაური და მიეთითება სამართლებრივი დოკუმენტის კუთვნილებაზე.
6. საკრებულოს სამართლებრივ აქტებში დაუშვებელია ტერმინების შემოკლებული ფორმების გამოყენება, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც დოკუმენტის ტექსტში მითითებულია სათანადო აღნიშვნა ტერმინის შემოკლებული ფორმის შემდგომი გამოყენების თაობაზე.
7. საკრებულოს მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებათა რედაქტირებას და დოკუმენტალურ გაფორმებას ახორციელებს საკრებულოს აპარატი.
8. საკრებულოს მიერ მიღებული სამართლებრივი აქტი საკრებულოს აპარატის უფროსის მიერ მიღებიდან სამი დღის ვადაში გადაეცემა საკრებულოს თავმჯდომარეს ხელმოსაწერად.

მუხლი 98. საკრებულოს სამართლებრივი აქტების ძალაში შესვლა

1. საკრებულოს ნორმატიული აქტები ძალაში შედის დადგენილი წესით გამოქვეყნებისთანავე, თუ აქტში სხვა ვადა არ არის მითითებული.

2. საკრებულოს ინდივიდუალური სამართლებრივი აქტები, ძალაში შედის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად.

თავი XIII საკრებულოს სხდომის ოქმის გაფორმების წესი

მუხლი 99. სხდომის ოქმი

1. საკრებულოს სხდომის ოქმს საკრებულოს სხდომაზე ადგენს საკრებულოს აპარატის მომსახურე. საკრებულოს წევრს უფლება აქვს გაეცნოს სხდომის ოქმს ხელმოწერამდე. შენიშვნები სხდომის ოქმის შესახებ შეიძლება შემოტანილი იქნეს ოქმის გაცნობისთვის განკუთვნილი დღის განმავლობაში. შენიშვნები გადაეცემა საკრებულოს თავმჯდომარეს, რომელიც თუ დაეთანხმა გამოთქმულ შენიშვნას იძლევა განკარგულებას სხდომის ოქმის შესაბამისად შესწორების შესახებ. თუ დაწესებული ვადის განმავლობაში შენიშვნები არ იქნა გამოთქმული ან შენიშვნების შესაბამისად მოხდა სხდომის ოქმის შესწორება და დამატებითი შენიშვნა არ იქნა შემოტანილი, საკრებულოს თავმჯდომარე ხელს აწერს სხდომის ოქმს. თუ საკრებულოს თავმჯდომარე არ გაიზიარებს გამოთქმულ შენიშვნებს, საკრებულოს წევრს უფლება აქვს მიმართოს შესაბამისი განცხადებით საკრებულოს სხდომას, რომელიც მოცემულ საკითხზე იღებს საბოლოო გადაწყვეტილებას.

2. სხდომის ოქმში შეიტანება:

- ა) სხდომის ჩატარების ადგილი, რიცხვი, თვე და წელი;
- ბ) ოქმის რიგითი ნომერი;
- გ) საკრებულოს წევრთა კანონით დადგენილი, უფლებამოსილებაცნობილი და სხდომაზე დამსწრეთა რაოდენობა;
- დ) სხდომის დღის წესრიგი მომხსენებელთა ვინაობის მითითებით;
- ე) სხდომაზე გამომსვლელთა სია;
- ვ) საკითხები, რომლებიც დაისვა კენჭისყრაზე;
- ზ) კენჭისყრის შედეგები;
- თ) საკრებულოს გადაწყვეტილებები.

3. საკრებულოს სხდომის ოქმს თან უნდა დაერთოს;

- ა) სხდომაზე მონაწილე საკრებულოს წევრთა სატაბელო რეგისტრაციის ფურცელი;
- ბ) სხდომაზე განხილული პროექტების ორიგინალები (საკრებულოს მიერ მასში ცვლილებების შეტანის შემთხვევაში);
- გ) მიღებული გადაწყვეტილებები;
- დ) დასკვნები პროექტებზე;

ე) მოხსენებითი ბარათები.

4. სხდომის ოქმს ხელს აწერს სხდომის თავმჯდომარე.

მუხლი 100. საკრებულოს სხდომის ოქმის შენახვისა და სარგებლობის წესი

1. საკრებულოს სხდომის ოქმი ინახება საკრებულოს აპარატში.

2. სხდომის ოქმი საჯაროა (გარდა იმ საკითხებისა, რომელიც განხილული იქნა დახურულ სხდომაზე).

3. საკრებულოს სხდომის ოქმზე თანდართული მასალები საკრებულოს აპარატში ინახება სამი თვის განმავლობაში, ხოლო შემდეგ ბარდება არქივში საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

თავი XIV. საკრებულოს მიერ კონტროლის განხორციელება

მუხლი 101. საკრებულოს მიერ კონტროლის განხორციელების ფორმები

1. საკრებულო, მის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებათა შესრულებაზე, გამგეობის საქმიანობაზე, თვითმმართველი ერთეულის ქონების მართვასა და თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის შესრულებაზე კონტროლს ახორციელებს საქართველოს კანონმდებლობითა და ამ დებულებით დადგენილი წესით.

2. საკრებულოს მიერ კონტროლის განხორციელების ფორმებია:

ა) საკრებულოს წევრის მიერ კითხვის დასმა და ინტერპელაცია;

ბ) ინფორმაციის გამოთხოვა;

გ) ანგარიშის მოსმენა.

მუხლი 102. კონტროლი მიღებულ გადაწყვეტილებათა აღსრულებაზე

1. საკრებულოს ბიურო უფლებამოსილია ბიუროს ან/და საკრებულოს სხდომის დღის წესრიგში შეიტანოს საკრებულოს მიერ მიღებული იმ სამართლებრივი აქტების ნუსხა, რომელთა აღსრულების მდგომარეობაზეც ბიურომ (საკრებულომ) უნდა მოისმინოს ინფორმაცია. ეს ინფორმაცია უნდა წარმოადგინოს შესაბამისმა კომისიამ ან/და გამგეობის შესაბამისმა სამსახურმა.

2. საკრებულოს კომისიისა და გამგეობის შესაბამისი სამსახურის მოხსენება უნდა მოიცავდეს ინფორმაციას შესაბამისი სამართლებრივი აქტის აღსრულების მდგომარეობის, ეფექტიანობის, მისი მოქმედების პერიოდში გამოვლენილი ხარვეზებისა და მათ აღმოსაფხვრელად საჭირო შესწორებების შეტანის შესახებ.

3. ინფორმაციების მოსმენის შემდეგ საკრებულოს ბიურო (საკრებულო) ახდენს შესაბამის შეფასებას და უფლებამოსილია დააყენოს შესაბამისი თანამდებობის პირის პასუხისმგებლობის საკითხი.

მუხლი 103. კონტროლი გამგეობის საქმიანობაზე

1. საკრებულოს კომისიები დარგების მიხედვით აკონტროლებენ გამგეობის შესაბამისი სამსახურების საქმიანობას, პერიოდულად ისმენენ მათ ანგარიშებს გაწეული მუშაობის შესახებ, შეიმუშავენ სათანადო რეკომენდაციებს და დასკვნებს და წარუდგენენ საკრებულოს ბიუროს სხდომას განსახილველად.

2. საკრებულოს ბიურო პერიოდულად, მის მიერ დამტკიცებული გრაფიკის შესაბამისად ისმენს გამგებლის, საკრებულოს მიერ შექმნილი ორგანოების ხელმძღვანელთა და თანამდებობის პირების ანგარიშებს, აძლევს მათ შეფასებებს და საჭიროების შემთხვევაში აყენებს მათი პასუხისმგებლობის საკითხს.

3. გამგებელი ან მისგან უფლებამოსილი პირი ვალდებულია კვარტალში ერთხელ საკრებულოს ბიუროს და საკრებულოს სხდომას წარუდგინოს ანგარიში თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის შესრულების მიმდინარეობის შესახებ.

თავი XV. საკრებულოს აპარატი

მუხლი 104. საკრებულოს აპარატის ფუნქციები

1. საკრებულოს აპარატი იქმნება „ადგილობრივი თვითმმართველობის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის შესაბამისად საკრებულოს საქმიანობის ორგანიზაციული უზრუნველყოფის მიზნით.

2. საკრებულოს აპარატის ფუნქციაა უზრუნველყოს საკრებულოს ეფექტური საქმიანობისათვის შესაბამისი პირობების შექმნა, გაუწიოს დახმარება საკრებულოს წევრებს მათი უფლებამოსილების განხორციელებაში, მოსახლეობას მიაწოდოს ინფორმაცია საკრებულოს საქმიანობის შესახებ, ორგანიზაციულად უზრუნველყოს მოქალაქეთა ურთიერთობა საკრებულოსთან.

3. საკრებულოს აპარატის ძირითადი ფუნქციებია:

ა) ორგანიზაციულად უზრუნველყოს საკრებულოს, საკრებულოს ბიუროს, საკრებულოს კომისიების, ფრაქციებისა და დროებითი სამუშაო ჯგუფების სხდომების, აგრეთვე სხვა ღონისძიებების ჩატარება. უზრუნველყოს საკრებულოს საქმიანობის შესახებ ოპერატიული ინფორმაციის მომზადება და გამოქვეყნება.

ბ) ორგანიზება გაუწიოს საკრებულოს ურთიერთობას გამგეობასთან, სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოებთან, დაწესებულებებთან, საწარმოებთან, საზოგადოებრივ ორგანიზაციებთან და მოქალაქეებთან.

გ) ორგანიზება გაუწიოს სხვა თვითმმართველ ერთეულებთან ურთიერთობების დამყარებას, უზრუნველყოს საკრებულოს მიერ ოფიციალური დელეგაციების მიღება და გამგზავრება.

დ) ორგანიზაციული და საკონსულტაციო მომსახურება გაუწიოს საკრებულოს წევრებს მათი უფლებამოსილების განხორციელებაში.

ე) მოამზადოს საკრებულოს თავმჯდომარის სამართლებრივი აქტის პროექტები; საჭიროების შემთხვევაში მოახდინოს საკრებულოსა და საკრებულოს თავმჯდომარის სამართლებრივი აქტების სამართლებრივი ექსპერტიზა;

ვ) უზრუნველყოს საკრებულოსა და საკრებულოს ბიუროს სხდომებზე გამოთქმული წინადადებებისა და შენიშვნების აღრიცხვა, სხდომების ოქმების წარმოება, სხდომაზე დამსწრე პირთა რეგისტრაცია, სხდომებზე წესრიგის დაცვის ორგანიზება, კენჭისყრისას ხმების დათვლა.

ზ) უზრუნველყოს ერთიანი საქმისწარმოება საკრებულოში

თ) ორგანიზება გაუწიოს საკრებულოსა და საკრებულოს თავმჯდომარის სამართლებრივი აქტებისა და საკრებულოს ბიუროს გადაწყვეტილებების რეგისტრაციას, მათ აღრიცხვას, სისტემატიზაციას და დადგენილი წესით გამოქვეყნებას.

ი) წარმოადგინოს და დაიცვას თვითმმართველი ერთეულის და საკრებულოს ინტერესები სასამართლოში.

კ) უზრუნველყოს საკრებულოს თანამდებობის პირების, საკრებულოს ბიუროს და საკრებულოს კომისიების დავალებათა შესრულების კონტროლი.

ლ) უზრუნველყოს მასობრივი ინფორმაციის ორგანოებთან საკრებულოს მუშაობის ორგანიზება.

მ) უზრუნველყოს საკრებულოში და საკრებულოს თანამდებობის პირებთან მოქალაქეთა მიღების ორგანიზება, შესაბამისი მასალების მომზადება, დავალებათა აღრიცხვა და კონტროლი მათ შესრულებაზე;

ნ) შეასრულოს საკრებულოს და საკრებულოს თავმჯდომარის სხვა დავალებები.

მუხლი 105. საკრებულოს აპარატის სტრუქტურა და მუშაობის ორგანიზაცია

1. საკრებულოს აპარატის საქმიანობას წარმართავს აპარატის უფროსი. საკრებულოს აპარატის უფროსს და საკრებულოს აპარატის საშტატო ნუსხით გათვალისწინებულ მოსამსახურეებს „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად თანამდებობაზე ნიშნავს და თანამდებობიდან ათავისუფლებს საკრებულოს თავმჯდომარე.

2. საკრებულოს აპარატის უფლებამოსილება, სტრუქტურა და მუშაობის ორგანიზება განისაზღვრება საკრებულოს აპარატის დებულებით, რომელსაც საკრებულოს თავმჯდომარის წარდგინებით ამტკიცებს საკრებულო.

თავი XVI. მოქალაქეთა და დაინტერესებული ჯგუფების მონაწილეობა საკრებულოს საქმიანობაში

მუხლი 106. მოქალაქეთა მონაწილეობა საკრებულოსა და საკრებულოს ორგანოების სხდომებში

მოქალაქეები ამ რეგლამენტით დადგენილი წესის შესაბამისად თავისუფლად შეიძლება დაესწრონ საკრებულოსა და საკრებულოს ორგანოების სხდომებს.

მუხლი 107. მოქალაქეთა ინფორმირება საკრებულოს საქმიანობის შესახებ

მოქალაქეთა ინფორმირებას საკრებულოს სხდომებისა და მისი საქმიანობის შესახებ უზრუნველყოფს საკრებულოს აპარატი.

მუხლი 108. ნორმატიული აქტის ინიცირება პეტიციის წესით

1. მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებულ არანაკლებ 1000 ამომრჩეველს უფლება აქვს პეტიციის წესით საკრებულოში შეიტანოს საკრებულოს დადგენილების პროექტი.

2. პეტიციის წესით ნორმატიული აქტის ინიცირებისთვის საჭიროა:

ა) პეტიცია ხელმოწერილი იყოს არანაკლებ 1000 ამომრჩევლის მიერ;

ბ) პეტიციას თან უნდა ერთვოდეს ნორმატიული აქტის პროექტი და ხელმომწერთა სია. ხელმომწერთა სიაში შეიტანება პეტიციაზე ხელისმომწერი ამომრჩევლის სახელი, გვარი, პირადობის მოწმობის (საქართველოს მოქალაქის პასპორტის) ნომერი, პირადი ნომერი, რეგისტრაციის მისამართი და საკონტაქტო ტელეფონი.

3. პეტიცია წარედგინება საკრებულოს აპარატს, რომელიც უზრუნველყოფს ნორმატიული აქტის პროექტის სამართლებრივ ექსპერტიზას და საკრებულოს თავმჯდომარეზე გადაცემას.

მუხლი 109. ლობისტური საქმიანობა საკრებულოში

ლობისტური საქმიანობა საკრებულოში დაიშვება „ლობისტური საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით.

**თავი XVII. საკრებულოს დებულების (რეგლამენტის) დაცვა
და პასუხისმგებლობა მისი დარღვევისთვის**

მუხლი 110. კონტროლი საკრებულოს დებულების (რეგლამენტის) დაცვაზე და მისი დარღვევის შედეგები

1. საკრებულოს დებულების (რეგლამენტის) დარღვევით მიღებული გადაწყვეტილება ბათილია მისი მიღების მომენტიდან.
2. საკრებულოს დებულების (რეგლამენტის) დაცვაზე კონტროლს ახორციელებს საკრებულოს თავმჯდომარე, ხოლო საკრებულოს სხდომის დროს საკრებულოს დებულების (რეგლამენტის) მოთხოვნათა დაცვაზე – საკრებულოს სხდომის თავმჯდომარე.

მუხლი 111. ზომები საკრებულოს სხდომის წესების დარღვევისთვის

საკრებულოს დებულებით (რეგლამენტით) დადგენილი საკრებულოს სხდომის წესების დარღვევისათვის სხდომაში მონაწილე პირის მიმართ სხდომის თავმჯდომარის მიერ შეიძლება გამოყენებული იქნეს შემდეგი ზომები:

- ა) წესრიგისკენ მოწოდება;
- ბ) გაფრთხილება;
- გ) გაფრთხილება ოქმში შეტანით;
- დ) სიტყვით გამოსვლის უფლების ჩამორთმევა სხდომის დამთავრებამდე.

მუხლი 112. წესრიგისკენ მოწოდება

1. სხდომაში მონაწილე პირს წესრიგისკენ შეიძლება მოუწოდოს მხოლოდ სხდომის თავმჯდომარემ.
2. სხდომაში მონაწილე პირს წესრიგისკენ შეიძლება მოუწოდონ თუ იგი:
 - ა) სიტყვით გამოდის სხდომის თავმჯდომარის ნებართვის გარეშე;
 - ბ) ხმარობს შეურაცხმყოფელ გამოთქმებს.

მუხლი 113. გაფრთხილება

სხდომაში მონაწილე პირს, რომელსაც ამავე სხდომაზე უკვე მოეწოდა წესრიგისკენ, თუ იგი აგრძელებს დარღვევას სხდომის თავმჯდომარის მიერ გამოეცხადება გაფრთხილება.

მუხლი 114. გაფრთხილება ოქმში შეტანით

1. გაფრთხილება ოქმში შეტანით საკრებულოს გადაწყვეტილებით, ეძლევა სხდომაში მონაწილე პირს რომელიც:

- ა) უკვე იქნა გაფრთხილებული, მაგრამ აგრძელებს წესრიგის დარღვევას;
- ბ) ქმნის უწესრიგობას სხდომაზე, რითაც ხელს უშლის სხდომის მიმდინარეობას;
- გ) შეურაცხყო საკრებულო ან პირი, მიუხედავად იმისა იმყოფება ეს პირი საკრებულოს სხდომაზე თუ არა.

მუხლი 115. სიტყვით გამოსვლის უფლების ჩამორთმევა სხდომის დამთავრებამდე

საკრებულოს წევრს შეიძლება საკრებულოს გადაწყვეტილებით ჩამოერთვას სიტყვით გამოსვლის უფლება სხდომის დამთავრებამდე:

- ა) თუ იგი გაფრთხილდა ოქმში შეტანით მაგრამ კვლავ აგრძელებს წესრიგის დარღვევას;
- ბ) ეწინააღმდეგება მის მიმართ გამოტანილ პასუხისმგებლობის ზომას.

**თავი XVIII. საკრებულოს დათხოვნა, საქმიანობის შეჩერება,
უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტა**

მუხლი 116. საკრებულოს დათხოვნა ან მისი საქმიანობის შეჩერება.

1. საკრებულოს დათხოვნა ან მისი საქმიანობის შეჩერება ხდება საქართველოს კონსტიტუციის 73-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ი“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, თუ წარმომადგენლობითი ორგანოს მოქმედებით საფრთხე შეექმნა ქვეყნის სუვერენიტეტს, ტერიტორიულ მთლიანობას, სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოების კონსტიტუციურ უფლებამოსილებათა განხორციელებას.

2. საკრებულოს დათხოვნის ან მისი საქმიანობის შეჩერების შესახებ საქართველოს პრეზიდენტი საქართველოს პარლამენტის თანხმობით გამოსცემს ბრძანებულებას. საკრებულოს დათხოვნის ან მისი საქმიანობის შეჩერების შემთხვევაში თვითმმართველი ერთეულის მართვა ხორციელდება კანონით დადგენილი წესით.

მუხლი 117. საკრებულოს უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტა.

1. საკრებულოს უფლებამოსილება ვადამდე შეწყდება თუ:

- ა) თვითმმართველი ერთეული გაუქმდა პარლამენტის დადგენილებით
- ბ) საკრებულოს წევრთა რაოდენობა შემცირდა ნახევარზე მეტით;
- გ) საკრებულომ ორ თვეში ვერ აირჩია გამგებელი;
- დ) საკრებულომ სახელმწიფო ბიუჯეტის მიღებიდან ორ თვეში არ დაამტკიცა საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული წესით შედგენილი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტი.

2. საკრებულოს უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შესახებ საქართველოს პრეზიდენტი გამოსცემს ბრძანებულებას.

3. საკრებულოს უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტის შემთხვევაში თვითმმართველი ერთეულის მართვა ხორციელდება კანონით დადგენილი წესით.

თავი XIX. დასკვნითი დებულებები

მუხლი 118. საკრებულოს დებულების (რეგლამენტის) მიღება, მასში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანა

1. საკრებულოს დებულება (რეგლამენტი) მიიღება დამსწრეთა ხმების უმრავლესობით, მაგრამ არანაკლებ საკრებულოს სიითი საკრებულოს ერთი მესამედისა.

2. საკრებულოს დებულებაში (რეგლამენტში) ცვლილებები და დამატებები შეიძლება შეტანილი იქნეს:

- ა) საკრებულოს თავმჯდომარის ინიციატივით;
- ბ) საკრებულოს ბიუროს ინიციატივით;
- გ) საკრებულოს წევრთა არა ნაკლებ 1/5-ის ინიციატივით.

3. საკრებულოს დებულებაში (რეგლამენტში) ცვლილებების ან/და დამატებების შესახებ გადაწყვეტილება მიიღება დამსწრეთა ხმების უმრავლესობით, მაგრამ არანაკლებ საკრებულოს სიითი შემადგენლობის ერთი მესამედისა.

საკრებულოს თავმჯდომარე:

/მ. ჭოხონელიძე/